www.nv-online.info

№ 85 (4030)

30 кастрычніка 2015 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

У верасні сярэдні заробак па краіне склаў у эквіваленце ўсяго прыкладна 390 долараў.

А дзе абяцаныя 1000 долараў?

ЗНАКОМЬТЕСЬ!

Беата Шидло: дочь шахтера в кресле премьера Польши

Консерватор Беата Шидло хотя и не новичок в польской политике, но пока известна мало. Однако именно она празднует свою первую крупную победу, выиграв борьбу за пост премьер-министра Польши у другой дамы – Евы Копач.

Беате Шидло 52 года. На протяжении 10 лет она является депутатом польского сейма от консервативной партии «Право и справедливость», которая добилась впечатляющего успеха на прошедших в воскресенье всеобщих выборах в Польше.

На первый план Шидло вышла весной этого года, когда возглавила предвыборную кампанию своего однопартийца Анджея Дуды, завершившуюся его победой на президентских выборах.

Тогда мало кому известная Беата Шидло удивила многих поляков, включая лидера ее партии Ярослава Качиньского. Благодаря ее усилиям Дуда, хоть и с небольшим перевесом, но все же обошел действующего на тот момент президента страны Бронислава Коморовского.

В ходе кампании Дуда в сопровождении энергичной Шидло объездил многие регионы страны, встречаясь с избирателями и выслушивая их пожелания. Отдавая должное ее роли в победе президента-консерватора, глава «Права и справедливости» Качиньский назначил Беату Шидло кандидатом от партии на пост премьер-министра Польши.

(Продолжение на 5-й стр.)

ДЭМАКРАТЫЯ ПА-БЕЛАРУСКУ

Людзі хочуць ушанаваць памяць нявінна расстраляных у часы сталінізму, а з іх за гэта патрабуюць грошы

Кансерватыўна-Хрысціянская партыя – БНФ атрымала дазвол на правядзенне дэманстрацыі і мітынгу ў Курапатах на Дзяды. Аднак Мінскі абласны выканкам за подпісам старшыні Сямёна Шапіры запатрабаваў, каб за абслугоўванне падчас мерапрыемства... заплацілі.

Да 30 кастрычніка арганізатары павінны скласці адпаведныя дамовы і аплаціць паслугі супрацоўнікаў Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, Міністэрства ўнутраных спраў і Міністэрства аховы здароўя, якія будуць несці службу падчас правядзення мерапрыемства. Цікава, мінскія гарадскія чыноўнікі плату не запатрабавалі, хаця гэта рашэнне прымалася калегіяльна з удзелам прадстаўнікоў міліцыі і пракуратуры, а вось абласныя...

Намеснік старшыні партыі **Юрась Беленькі** лічыць, што Сямён Шапіра прыняў рашэнне насуперак дзеючаму заканадаўству. Ён бачыць парушэнне норм Канстытуцыі. На яго погляд, удзельнікі акцыі – падаткаплацельшчыкі, і менавіта за іх кошт утрымліваюцца і міліцыя, і медыцына, і ўсе структуры МНС. Пра несправядлівае рашэнне Мінскага аблвыканкама сведчыць і той факт, што з БРСМ за правядзенне акцый грошай улады не бяруць. Сябрам БРСМ нават раздаюць сцяжкі і транспаранты за дзяржаўны кошт.

Юрась Беленькі кажа, што дзеянням чыноўнікаў трэба даць прававую ацэнку.

– *Згодна з беларускім заканадаўствам і з міжнароднымі нормамі, нельга браць грошы за правядзенне некамерцыйнага мерапрыемства*, – кажа сябра КХП–БНФ **Алесь Чахольскі.** – *Якой мараллю кіруюцца чыноўнікі? Хто даў права парушаць заканадаўства? Людзі хочуць ушанаваць памяць нявінна расстраляных у часы сталінізму, а з іх за гэта патрабуюць грошы. Гэта нармальна?! Можна сабе ўявіць, каб такое было ў Бухенвальдзе ці ў Асвенцыме?*

Арганізатары запэўнілі, што акцыя адбудзецца ў любым выпадку. Збор традыцыйна прызначаны каля гадзіннікавага завода ў 11 гадзін. У 11.30 пачнецца шэсце па праспекце Незалежнасці да Нацыянальнай бібліятэкі, а адтуль калона накіруецца ўздоўж вуліцы Каліноўскага ва ўрочышча Курапаты. Мітынг запланаваны на 14.30. Мерапрыемства павінна скончыцца ў 17 гадзін.

У заяўцы пазначана колькасць удзельнікаў – да пяці тысяч чалавек. Кожны можа прыйсці з нацыянальным сцягам. Па крайняй меры на гэта дазвол браць не трэба і... плаціць таксама.

Любоў ЛУНЁВА.

ДАПАМОГА

На пачак памперсаў не хопіць

З 1 лістапада ў Беларусі будзе павялічаны памер дапамогі, які выплачваецца па доглядзе за дзецьмі ва ўзросце да трох гадоў, а таксама адначасовыя дапамогі ў сувязі з нараджэннем дзіцяці.

Што тычыцца памеру дапамогі дэкрэтніцам, то ён залежыць ад сярэдняй зарплаты па краіне за тры месяцы. А яна, мяркуючы па статыстыцы Белстата, вырасла на 256 тысяч рублёў. За ліпень–верасень сярэдні заробак беларусаў склаў 6.953.494 рублі.

У Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны Беларусі растлумачылі, што, такім чынам, памер дапамогі **па доглядзе за першым дзіцем** у сям'і, якому не споўнілася 3 гады (35% ад сярэднямесячнай зарплаты), з 1 лістапада складзе **2 мільёны 433,7 тысячы** рублёў (на 90 тысяч больш, чым раней).

Памер выплат **на другога і наступных дзяцей** (40% ад заробку) складзе **2 мільёны 781,4 тысячы рублёў** (на 102 тысячы больш).

Як смяюцца маладыя мамы, дабаўкі не хопіць нават на пачак самых танных памперсаў.

Дарэчы, такія памеры дапамогі па доглядзе за дзецьмі да трох гадоў будуць дзейнічаць да 1 студзеня 2016 года.

Што тычыцца адначасовых выплат у сувязі з нараджэннем дзіцяці, то яны таксама падрастуць. Таму што з 1 лістапада адбудзецца чарговы перагляд памеру бюджэту пражытачнага мінімуму, ад якога і залежыць памер гэтых выплат.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

АКЦЫЯ

У «Ланцуг памяці» ўстала не больш за 100 чалавек...

29 кастрычніка ў Беларусі – дзень ушанавання памяці суайчыннікаў, бязвінна закатаваных у гады сталінскіх рэпрэсій. Былы палітвязень, кандыдат у прэзідэнты 2010 года Мікалай Статкевіч звярнуўся да беларусаў з прапановай сабрацца ўвечары гэтага дня на праспекце Незалежнасці каля будынка КДБ на акцыю «Ланцуг памяці». «Не бярыце з сабой ніякіх сцягоў ці плакатаў, прыносьце толькі свечкі ці лампадкі», – заклікаў Статкевіч праз «Фэйсбук».

У любым выпадку акцыя была несанкцыянавана, таму разлічваць на вялікую колькасць прысутных не выпадала. Хаця тэма рэпрэсій балючая і кранае многіх і многіх беларусаў.

Так усё і адбылося: у акцыі «Ланцуг памяці» ўзялі ўдзел не больш за 100 чалавек. Многія прыйшлі з партрэтамі

svaboda.org

рэпрэсаваных родных. Лампадкі яны запальвалі пад пільным вокам праваахоўнікаў і «людзей у чорным». Яшчэ за дзве гадзіны да збору каля будынка КДБ на вуліцы Камсамольскай з'явіліся аўтазакі. На момант здачы гэтага нумара «Народнай Волі» ў друк затрыманняў не было. Міліцыя склала пратаколы на арганізатараў акцыі.

Ігар ЗАЛЕСКІ.

ЧУЛІ?

Рублёвыя ўклады скарачаюцца

На банкаўскіх укладах у беларусаў захоўваецца каля 190 трыльёнаў рублёў, паведамляе Нацбанк.

Пры гэтым валютныя ўклады ў насельніцтва больш папулярныя, чым рублёвыя: на дэпазіты ў рублях прыходзіцца 43 трыльёны рублёў, астатняя сума – у валюце. Што цікава: рублёвыя ўклады скарачаюцца трэці месяц запар. Больш за ўсё зберажэнняў у банках захоўваюць мінчане (84 трыльёны рублёў), а менш за ўсіх – жыхары Магілёўскай вобласці (13,9 трыльёна).

ПОСЛЕ СКАНДАЛА

Светлана АЛЕКСИЕВИЧ: «Я никогда не критиковала белорусский народ...»

Так какой же ушат грязи вылила лауреат Нобелевской премии Светлана Алексиевич на свою страну? Что плохого она сказала о Родине? Насколько резонны упреки в ее адрес Александра Лукашенко, высказанные на тусовке российской попсы? «Народная Воля» предлагает читателям ознакомиться практически со всеми последними высказываниями С.Алексиевич, в которых она, отвечая на различные вопросы, упоминает Беларусь, власть и лично А.Лукашенко. Как можно убедиться, ничего плохого она не сказала ни в адрес белорусского народа, ни в адрес своей Родины. А что касается А.Лукашенко, то не нужно думать, что он – это всё государство, это вся Беларусь, это весь её народ...

* * *

«В Беларуси Лукашенко остановил время. Его умение – продавать свою биографию то Европе, то России и получать за это газ и нефть. Эти деньги уходят на то, что мы их просто проедаем, а не вкладываем в будущее, в технологии. Но он остановил и социализм. Заводы и фабрики принадлежат государству. По большому счету ничего не продано, даже маленькие предприятия. Он сохранил психологию социализма, поскольку он сам этой психологии человек». (http://by.tribuna.com/tribuna/blogs/baraban/849317.html)

* * *

«Лукашенко боится, что Путин завоюет нас. Но не надо воевать с Беларусью. Нам просто достаточно зимой закрутить два крана – нефтяной и газовый. Все. И Беларуси нет, и Лукашенко нет. Лукашенко полностью в руках Путина. И никакой Запад не возьмет Лукашенко на иждивение так, как его взял на иждивение Путин, платя ему за то, что он с ним». (http://by.tribuna.com/tribuna/blogs/baraban/849317.html)

* * *

«Что касается белорусского языка, то у меня впечатление, что это не скоро будет. Очень не скоро. Хотя, конечно, молодые люди носят вышиванки, много курсов белорусского языка открылось, чего раньше абсолютно не было. Но, в принципе, народ к этому равнодушен». (http://by.tribuna.com/tribuna/blogs/baraban/849317.html)

* * *

«Белорусы долгое время ассоциировали себя с Россией, а сейчас, конечно, после Крыма, после Сирии появился страх перед Россией. Первое такое отдаление. И первое понимание того,

что начинается русский национализм, и что это очень страшное явление, и что нас может затянуть в эту воронку. Там может быть все – и гражданская война, и фашизм. Мы такие маленькие, что нас может туда затянуть». (http://by.tribuna.com/tribuna/blogs/baraban/849317.html)

* * *

«Когда Лукашенко поздравил меня, пусть не первый, я была рада, потому что поняла: все-таки он политик. И вдруг вот этот комментарий. Я думаю, тогда он поздравил, потому что это было перед выборами, тут полно было разных комиссий международных, и перед своим народом надо было держать лицо, а сейчас он свободен». (http://govoritmoskva.ru/interviews/919/)

* * *

«Во-первых, я никогда не критиковала белорусский народ. Я критиковала Лукашенко, я ему всегда говорю все, что я думаю: если хорошее, то хорошее, плохое – плохое. И для меня это странно, что он этим занимается сейчас, когда он получил пусть не 86%, как это говорят, но 60% населения его, несомненно, поддерживают». (http://govoritmoskva.ru/interviews/919/)

* * *

«Я надеюсь, что мы живем не при феодализме. И я надеюсь, что Лукашенко не думает, как французский монарх: «Государство – это я». Если критикуешь его, значит, критикуешь народ. Это совсем не так. Люди ждут перемен, они хотели бы не вот эту мелкую кухонную свару, в которую превращаются отношения президента с интеллигенцией и лично со мной. Люди ждут каких-то идей, перемен». *(http://govoritmoskva.ru/interviews/919/)*

* * *

«Мы в общем-то опаздываем. А во что мы превращаемся? Даст Россия нам чего-нибудь или не даст? Если даст – проедим. Даст Международный валютный фонд или не даст? Если даст – опять проедим. Идей нету. Понимаете? Вот я думаю, это проблема и в России, и в Беларуси. Только бы была власть. Только бы удержать власть». (http://govoritmoskva.ru/interviews/919/)

* * *

«Сейчас время сумерек. Люди обожжены ложью, которую принимают за правду. Зло названо добром. И очень многие это приняли». (http://by.tribuna.com/tribuna/blogs/baraban/849317.html)

РЭАЛЬНАЯ ЭКАНОМІКА

На многае пагадзіліся...

Умовы, пры якіх можа быць выдадзены новы крэдыт Еўразійскага фонду стабілізацыі і развіцця, амаль узгоднены. «*Там знайшлі адлюстраванне пытанні скарачэння субсідый па камунальных тарыфах, па аб'ёме грашовай масы, па крэдытным стымуляванні эканомікі*», – паведаміў старшыня праўлення Еўразійскага банка развіцця (ЕАБР) **Дзмітрый Панкін.**

Пытанне аб выдзяленні Беларусі новага крэдыту будзе разглядацца на бліжэйшым пасяджэнні Савета Еўразійскага фонду стабілізацыі і развіцця, які, верагодна, пройдзе да канца 2015 года. «*Савет прымае палітычнае рашэнне аб выдзяленні крэдыту*», – растлумачыў кіраўнік праўлення ЕАБР.

Як вядома, з заяўкай на атрыманне чарговага крэдыту Беларусь звярнулася ў Еўразійскі фонд стабілізацыі і развіцця ў сакавіку гэтага года. Першапачаткова беларускі бок прасіў у фонду крэдыт на 3 млрд долараў, аднак у жніўні кіраўніцтва Нацбанка Беларусі заявіла, што гаворка ідзе аб крэдыце, сума якога знаходзіцца ў дыяпазоне ад 2 да 3 млрд долараў.

ДАРЭЧЫ

Колькі яшчэ просім?

Варта зазначыць, што разам з крэдытам Еўразійскага фонду стабілізацыі і развіцця беларускі бок жадае атрымаць новы крэдыт Міжнароднага валютнага фонду ў памеры 3 млрд долараў. У лістападзе Мінск плануе наведаць місія МВФ, якая будзе абмяркоўваць з беларускімі ўладамі ўмовы новай крэдытнай праграмы.

У 2009–2010 і ў 2011–2013 гадах Беларусь атрымала крэдыты і ад МВФ, і ад Еўразійскага фонду, які тады называўся Антыкрызісным фондам ЕўрАзЭС.

БЕЛАРУСЬ–ЕС

...Акрамя Шэймана, Сівакова, Навумава і Паўлючэнкі

Савет міністраў ЕС працягнуў санкцыі ў дачыненні да Беларусі на чатыры месяцы, і адначасова прыпыніў іх дзеянне на гэты ж тэрмін у дачыненні да 170 чалавек і трох кампаній з чорнага спісу. Рашэнне ўступіць у сілу 31 кастрычніка, паведаміла прэс-служба Савета ЕС.

Рашэнне прынята ў сувязі з вызваленнем палітвязняў, якое Еўрасаюз называе «доўгачаканым», і ў кантэксце паляпшэння адносін ЕС і Беларусі.

Сярод тых, хто ўваходзіў у санкцыйны спіс і хто цяпер зможа выязджаць у Еўропу, – прэзідэнт Беларусі **Аляксандр Лукашэнка** і яго сыны – Віктар і Дзмітрый, міністр юстыцыі **Алег Сліжэўскі,** міністр інфармацыі **Лілія Ананіч**, старшыня КДБ **Валерый Вакульчык**, кіраўнік Цэнтрвыбаркама **Лідзія Ярмошына,** кіраўнік Белтэлерадыёкампаніі **Генадзь Давыдзька,** члены ЦВК, кіраўнікі іншых выбаркамаў, шэраг рэктараў дзяржаўных ВНУ, суддзяў, пракурораў, супрацоўнікаў праваахоўных органаў і г.д.

Санкцыі засталіся ў сіле ў дачыненні да чатырых грамадзян Беларусі – **Віктара Шэймана, Юрыя Сівакова, Уладзіміра Навумава і Дзмітрыя Паўлічэнкі,** якіх Еўрасаюз лічыць датычнымі да гучных знікненняў 1999–2000 гадоў. Яны знаходзяцца ў чорным спісе яшчэ з 2004 года.

ПАМЯЦЬ

«Беларусь не можа стаць дэмакратычнай дзяржавай, не асудзіўшы сталінскі рэжым»

Да Дня памяці ахвяр палітычных рэпрэсій 29 кастрычніка ў Мінску адбылося заключнае пасяджэнне Грамадскага трыбунала па разглядзе злачынстваў сталінізму ў Беларусі.

Грамадскі трыбунал працаваў паэтапна цягам дзесяці гадоў, падчас якіх былі даследаваны і разгледжаны архіўныя і навуковыя матэрыялы, якія тычацца гісторыі сталінізму і ягоных злачынстваў на тэрыторыі Беларусі. Вынікам працы стала падпісанне абвінавачання сталінізму ў Беларусі.

У дакуменце, у прыватнасці, гаворыцца:

«У 1920–1950-х гадах, паводле афіцыйных звестак, былі рэпрэсаваны 600 тысяч чалавек, паводле меркавання незалежных даследчыкаў – 1 мільён 400 тысяч чалавек. Кожны восьмы жыхар Беларусі апынуўся за кратамі, кожны пяты быў дыскрымінаваны, пазбаўлены грамадзянскіх правоў. Больш за 500 тысяч былі расстраляны, закатаваны ў засценках НКУС, загінулі ў ГУЛАГу. Незавершаны працэс дэсталінізацыі на паслясавецкай прасторы стварае глебу для перыядычных спроб рэабілітацыі сталінізму. Беларусь не можа стаць дэмакратычнай дзяржавай, не асудзіўшы сталінскі рэжым і не ўшанаваўшы памяць сваіх грамадзян, якія сталі ахвярамі палітычных рэпрэсій. Сталінізм не павінен мець шанцы на адраджэнне. Краіна, якая не можа і не хоча прызнаць злачынствы і памылкі сваіх папярэднікаў, асуджана на іх паўтор».

У выніковым дакуменце сябры Грамадскага трыбунала таксама звяртаюцца да ўлад з патрабаваннем годна ўшанаваць памяць бязвінна закатаваных суграмадзян: выканаць пастанову ўрада і ўсталяваць помнік у Курапатах, помнік усім ахвярам сталінізму ў Мінску і ў іншых гарадах Беларусі. Забяспечыць поўны доступ да архіваў КДБ і іншых рэпрэсіўных структур, правесці археалагічныя раскопкі па выяўленні месцаў масавых забойстваў грамадзян. Таксама яны заклікаюць краіны Еўропы і былыя краіны Савецкага Саюза стварыць міжнародную ўстанову ў справе расследавання злачынстваў камунізму і прыцягнуць вінаватых да адказнасці.

ДА ВЕДАМА

Грамадскі трыбунал злачынстваў сталінізму ў Беларусі сфарміраваны з ліку прадстаўнікоў міжнароднага таварыства «Мемарыял», ініцыятывы «За ўратаванне Курапатаў», руху «Разам», ГА «Курапаты», незарэгістраванага аб'яднання «Беларуская асацыяцыя ахвяр палітычных рэпрэсій» і іншых. Сярод сябраў трыбунала вядомыя грамадскія дзеячы, юрысты, нашчадкі ахвяр палітычных рэпрэсій. Сярод іншых навуковец і даследчык сталінскіх рэпрэсій **Ігар Кузняцоў**, юрыст **Міхаіл Пастухоў,** кінарэжысёр **Уладзімір Халіп** і іншыя.

НЕЛЬГА МАЎЧАЦЬ!

Хто расстрэльваў людзей у лесе каля вёскі Хайсы?

Яшчэ ў другой палове 1990-х гадоў браты Сяргей і Іван Кудзінавы, жыхары вёскі Лужасна, убачылі ў лесе каля вёскі Хайсы Віцебскага раёна разрабаваныя магілы з вялікай колькасцю параскіданых чалавечых костак і сатлелых рэштак абутку. Тады яны даведаліся ад сваіх старых аднавяскоўцаў, што ў 1930-я гады тут сталіністы расстрэльвалі людзей. Зварот Кудзінавых у мясцовы сельсавет як у орган мясцовай улады з заклікам паспрыяць ушанаванню гэтага месца закончыўся парадай "памаўчаць".

Увосень 2014 года прадстаўнікі віцебскіх грамадскіх арганізацый і партый па ініцыятыве Яна Дзяржаўцава і яго сяброў усталявалі каля магіл з чалавечымі парэшткамі драўляныя крыжы, асвечаныя святарамі. Ян Дзяржаўцаў, Алег Емяльянаў, Сяргей Каваленка, Пятро Сараценя напісалі заявы, якія накіравалі ў мясцовую пракуратуру, Следчы камітэт і міліцыю, каб тыя, у адпаведнасці з іх абавязкамі, распачалі крымінальную справу і правялі следства з нагоды выяўлення ў лесе паміж вёскамі Хайсы і Дрыколле месцаў масавага забойства людзей, а таксама расследавалі факт рабавання магіл.

Сярод жыхароў суседніх вёсак захаваліся ўспаміны пра масавыя расстрэлы, якія вяліся менавіта ў трыццатыя гады мінулага стагоддзя. Ахвяр прывозілі на месцы расстрэлу ноччу на машынах. Пра забойствы людзей у сталінскія часы менавіта ў гэтым лесе гаварылі людзі старэйшага ўзросту, а таксама і маладзейшыя вяскоўцы, якія тое чулі ад сваіх бацькоў і дзядоў. Такімі ўспамінамі падзяліліся Вячаслаў Буевіч, Мікалай Шамшура, Васіль Дзяндрожык, Валянціна Шугаева і іншыя. Паводле слоў В.Буевіча, яго бацька, які працаваў да вайны лесатэхнікам, неаднаразова казаў, што воляй лёсу быў сведкам тых расстрэлаў.

У красавіку 2015 года Ян Дзяржаўцаў са сваімі аднадумцамі накіравалі новыя заявы, незадаволеныя адказам і дзеяннямі следчых органаў, якія сцвярджалі, што парэшткам больш за 50 гадоў, ідэнтыфікаваць іх немагчыма, а значыць, і адкрываць справу не мае сэнсу. Парэшткі, маўляў, перазахаваны адпаведнай службай ЖКГ. Мы ж лічым, што работнікі следчых органаў павінны былі б больш уважліва і прафесійна паставіцца да таго факта, што ў разрабаваных магілах засталіся прастрэленыя ў патыліцу і скроню чарапы, абутак з клеймамі 1930-х гадоў, гільзы, кулі і іншыя матэрыялы-сведчанні страшэннага забойства людзей.

Віцебскія грамадскія актывісты стварылі арганізацыйны камітэт па расследаванні сталінскіх злачынстваў на Віцебшчыне. Мэтай руху павінна стаць ушанаванне памяці ахвяр, збор звестак пра масавыя пахаванні, догляд за магіламі. Зрэшты, крыжы, усталяваныя прадстаўнікамі [illegible] Міністэрства абароны, які звычайна займаецца эксгумацыяй магіл часоў вайны.

Яму не патрабуецца спецыяльны дазвол на раскопкі, які выдае Інстытут гісторыі НАН Беларусі і наяўнасць якога была б неабходнай, калі б эксгумацыя [illegible] і грамадскія назіральнікі, у тым ліку і з арганізацый, якія прасілі ўзбудзіць крымінальную справу па факце выяўлення парэшткаў людзей з прыкметамі гвалтоўнай смерці, прадстаўнікі прэсы, навукоўцы-гісторыкі і археолагі, эксперты-крыміналісты, медыкі і [illegible] людзей, расстраляных ля вёскі Хайсы. Патрэбна таксама знайсці рабаўнікоў магіл.

Валянціна ВЯРГЕЙ, археолаг, кандыдат гістарычных навук,
Мікола КРЫВАЛЬЦЭВІЧ, археолаг, кандыдат гістарычных навук.

ТОЧКА ЗРЕНИЯ

Игра в… жизнь

В «Фейсбуке» мне задали такой вопрос: «При каких условиях возможен союз здоровой части номенклатуры и здоровой части оппозиции ради того, чтобы Беларусь вышла из застоя и стагнации?»
Надеюсь, что ответ на него будет интересен широкому кругу читателей.

Весь трагизм ситуации, считаю, заключается в том, что в нынешних условиях тотальной коррупции, клановости и круговой поруки, уничтожения нравственных ориентиров нормальные и порядочные люди в среде властной вертикали не могут выжить профессионально, а иногда и физически, как и пробиться в высшие эшелоны власти. И даже пробившись туда каким-либо чудом, как, к примеру, А.П.Войтович, неожиданно ставший когда-то спикером одной из палат парламента, они будут вынуждены или признать свое бессилие изменить в одиночку (или объединившись с кем-то) систему государственной власти, или принять ее правила игры.

С 99 процентами реформаторов, скажем так, по своей природе, происходит второе, а 1 процент непонятливых (в понимании властей – упертых «радикалов») «не доживает» до перевыборов или до перезаключения контракта.

Чтобы ответить на вопрос, адресованный мне, необходимо охарактеризовать с определенных позиций номенклатуру и оппозицию, что я и попытаюсь сделать.

25 против 75

Каковы основные характерные особенности нынешней белорусской вертикали власти и индуцируемые ею важнейшие характеристики жизни в стране?

Госчиновники из вертикали власти скрытны, осторожны, всегда начеку, но, по моим оценкам, примерно 25 процентов чиновников не только понимают бесперспективность нынешнего режима, но и будут рады приветствовать изменения и содействовать им. Эти 25 процентов – порядочные люди, хорошие профессионалы…

Попытаюсь кратко охарактеризовать современную Беларусь, ее властную вертикаль и в то же время определить некую очень существенную грань, характерную особенность и, следовательно, в целом ее важнейшую системообразующую роль в жизни страны.

По-моему, в качестве очень удачной иллюстрации можно использовать философско-политический трактат «Общество спектакля» Ги Дебора. В нем президент, властная вертикаль, население – все "играют в жизнь", а не живут реальной достойной жизнью, облагораживающей человека. При этом, подчеркну, все на уровне сознания или подсознания понимают, что именно играют в жизнь.

Несомненно, со стороны Лукашенко и власти это не невинная игра, а игра, которая индуцирует массовое бескультурье, бедность, а иногда смерть и страдания ни в чем не повинных людей. И «закоперщик», главный индуктор всего этого, конечно же, Лукашенко как основной автор, можно сказать, надсмотрщик нынешней белорусской модели.

На ход этого спектакля негативно влияют, предопределяя развитие действия, некоторые личностные особенности правителя. Не буду описывать подробно, достаточно только вспомнить: «головы поотрываю», «сядете на нары», «отморозки», «вшивые блохи»… Замечу, это недопустимо в нормальном обществе.

К чему это привело за 20 лет?

Властная вертикаль снизу доверху усердно копирует «физику и дух» Лукашенко. Все ужасающие последствия перечислять не буду. Отмечу только главные негативные моменты:

1. целенаправленный подбор кадров под эту деструктивную среду,

2. полное исчезновение государственного, да и общественного заказа на образованных, интеллигентных, духовно продвинутых руководителей.

Если бы кадры видели, что по ступеням карьерной лестницы продвигаются профессиональные, культурные, честные, духовно продвинутые люди, имеющие принципы и идеалы, то они и ставили бы себе цель: если не стать такими внутренне, по сути, то хотя бы внешне выглядеть так, раз начальство и среда этого требуют. И это уже было бы очень и очень немало… Повседневная жизнь, окружающая среда начала бы играть воспитывающую роль. А так они видят следующее: неважно, что человек проходимец, хамло хамлом, тупой от природы, но он усердно демонстрирует преданность системе, принимает ее правила игры, а значит, он «свой», «надежный» и карьера ему обеспечена. В конечном итоге и по этой причине имеем в стране то, что имеем.

Поверьте, я описал объективно существующую ситуацию. Еще раз скажу: примерно 25 процентов во властной вертикали – это люди с врожденным генетическим потенциалом порядочности, человеческой состоятельности и даже талантливости, вынужденные «давить» себя, хотя приспосабливаться внутренне им очень дискомфортно. В другой системе власти, в другой атмосфере повседневной жизни они раскрылись бы сполна с позитивной стороны. Они, считаю, готовы к новому, с нетерпением ожидают его. Но вот сами они, к большому сожалению, ни объединиться, ни решительно действовать по известным причинам не будут.

Придавленные и снаружи, и внутри, сейчас эти 25 процентов во властной вертикали, конечно же, погоду не делают. Погоду делают примерно 75 процентов «элитных» чиновников лукашенковского покроя. К сожалению,

Но ситуация не безнадежная. Можно смело утверждать, что лояльное качественное ядро для формирования новой элиты после смены власти, несомненно, есть. И это очень важно. Как распознать эти 25 процентов и не ошибиться – на сей счет тоже есть критерии.

Оппозиция и ее особенности

Самое нежелательное и вредное – это то, что в оппозиции нет необходимого единства, солидарности, отсутствует то, что называется корпоративной сплоченностью и этикой. В нынешних белорусских условиях это просто жизненно необходимо.

Впечатление такое, что кто-то сознательно целенаправленно сеет раздор, препятствует единству…

По-моему, Виктор Дашук сказал существенную часть правды об оппозиции: «*Движение, которое мы долгие годы называли оппозицией, таковым не является по одной простой причине: системная оппозиция может существовать только легально – через парламентские партии.*

А что у нас?

Загнанная в подполье, рассеянная по тюрьмам, вынужденная прятаться от репрессий за границей, нашпигованная стукачами спецслужб – это не оппозиция, это диссиденты – умные, честные, мужественные люди с национальным мышлением, прошедшие через унижения и пытки, но, к сожалению, не представляющие никакой угрозы для власти: слишком неравные силы… Это, по меткому выражению Солженицына, – как теленку бодаться с дубом».

По-моему, вот эта «нашпигованность стукачами спецслужб» и сводит на нет реальную эффективность деятельности оппозиции. Есть основания подозревать, что ею во многом манипулирует власть. Хотя, конечно же, не всем и не всеми.

К большому сожалению, власть уже много лет никак не может дорасти до такого уровня, чтобы понять: оппозиция – это неотъемлемый, обязательно необходимый, атрибутивный элемент нормальной политической системы.

У наших чиновников да и у некоторой части народа и не могло появиться нормального отношения к оппозиции, поскольку они постоянно слышат из уст Лукашенко: «дерьмократы», «отморозки», «свядомыя»… В сущности, это его публичные указания власти и электорату. С него все начинается…

Имея в виду вышеизложенное, как же ответить на вопрос, заданный мне в «Фэйсбуке»? При каких же условиях возможен союз здоровой части номенклатуры и здоровой части оппозиции ради того, чтобы Беларусь вышла из застоя и стагнации? Честный ответ, по-моему, должен звучать так: при Лукашенко это невозможно. После его ухода (а это, я считаю, будет скоро), несомненно, благодатная почва для такого плодотворного, результативного союза есть. И это уже очень и очень немало. Сейчас надо с обеих сторон активно думать о будущей совместной работе, анализировать варианты, чтобы быть готовыми ко времени «Ч» и к совместной продуктивной работе. Ничто сейчас не может мешать такой работе. Возможна даже некоторая координация работы обеих сторон, никого не подвергающая опасности.

И в завершение: в оппозиции знают «кто есть ху» – нужно очистить свои ряды и объединиться.

Михаил КАДЫРОВ, доктор сельскохозяйственных наук, профессор.

СТАЛІЦА

Не паляцяць самалёты…

Аэрапорт Мінск-1 будзе закрыты да 1 студзеня 2017 года, паведаміў дырэктар дэпартамента па авіяцыі Мінтранса Беларусі **Уладзімір Косцін.**

«На працягу ўсяго 2016 года будзе адкрыты толькі аэрадром для прыёму паветраных суднаў, якія прылятаюць рамантавацца на завод. З 1 студзеня 2017 года аэрадром таксама будзе закрыты, таму што да гэтага часу павінны ўжо быць пабудаваны цэхі Мінскага авіярамонтнага завода на тэрыторыі Нацыянальнага аэрапорта Мінск. Тэхабслугоўванне суднаў будзе праводзіцца там», – растлумачыў Уладзімір Косцін.

РУП «Нацыянальны аэрапорт Мінск» сумесна з філіялам УП «Аэрапорт Мінск-1» у студзені–верасні 2015 года абслужылі амаль 2 млн 167,6 тысячы пасажыраў, што на 5,3 працэнта больш, чым за аналагічны перыяд мінулага года.

ЖАХ

Пагражае смяротны прысуд

Пракуратурай Мінскай вобласці накіравана ў суд Маладзечанскага раёна крымінальная справа ў дачыненні да 20-гадовага жыхара пасёлка Чысць. Ён абвінавачваецца ва ўчыненні наўмыснага забойства з асаблівай жорсткасцю 27-гадовага мужчыны.

Злачынства было ўчынена ў маі гэтага года. Абвінавачаны, знаходзячыся ў лесапаркавай зоне каля кафэ ў пасёлку Чысць, падчас сваркі, якая раптам узнікла на глебе асабістых непрыязных адносін з наглядна знаёмым яму мясцовым жыхаром, з мэтай наўмыснага супрацьпраўнага пазбаўлення апошняга жыцця нанёс яму не менш як 74 удары нажом і не менш як сем удараў неўстаноўленым цвёрдым тупым прадметам у вобласць галавы, шыі, тулава і верхніх канечнасцяў.

Пры гэтым, як адзначаюць у абласной пракуратуры, абвінавачаны станоўча характарызуецца як па месцы жыхарства, так і па месцы працы, раней не прыцягваўся ні да крымінальнай, ні да адміністрацыйнай адказнасці, займаўся спортам.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

Дзяржзакупкі стануць больш празрыстыя

Учора прадстаўнікам СМІ быў прадстаўлены новы праект па незалежным аналізе дзяржаўных закупак.

На сайце **openteders.by** можна будзе атрымаць падрабязную інфармацыю аб усіх адкрытых працэдурах дзяржаўных закупак, якія адбываюцца ў краіне. Інфармацыя збіраецца з акрытых крыніц, апрацоўваецца і выстаўляецца на партале ў рэжыме анлайн.

"Мы хочам, каб дзяржаўныя закупкі сталі больш празрыстыя, – кажа кіраўнік праекта **Уладзімір КАВАЛКІН.** – *Гэта, на наш погляд, будзе садзейнічаць зніжэнню ўзроўню карупцыі ў гэтай сферы, бо тут некаторым чыноўнікам і на самай справе ёсць "прастора для творчасці". Мы выкарыстоўваем тыя ідэі, якімі зараз актыўна карыстаюцца журналісты і грамадзянская супольнасць ва ўсім свеце. На падставе адкрытых звестак можна будзе сачыць за дзеяннямі чыноўнікаў, палітыкаў, бізнесменаў. І не толькі сачыць, але аналізаваць факты ды праводзіць уласныя расследаванні па канкрэтных выпадках закупак. Пры гэтым зразумела, што базай звестак на нашым сайце могуць карыстацца не толькі журналісты, але і ўсе грамадзяне, якіх цікавіць такая інфармацыя. У рэшце рэшт, часам марнуюцца грошы кожнага з нас – падаткаплацельшчыкаў. І чым уважлівей мы будзем сачыць за гэтым працэсам, тым менш грошай знікне ў кішэнях карупцыянераў".*

Паводле слоў Уладзіміра Кавалкіна, пакуль сайт яшчэ праходзіць тэсціраванне, але праз тыдзень-два запрацуе ў нармальным рэжыме.

"У будучым плануем таксама правесці вучобу для журналістаў, каб тыя ўзялі на ўзбраенне методыкі правядзення расследаванняў і работу са звесткамі па дзяржзакупках", – дадаў кіраўнік праекта.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

КРЫМІНАЛ

«Ніякі ён не тытулаваны кікбаксёр…»

У Мінску праваахоўнікі затрымалі "пераможцу рэспубліканскіх і міжнародных спаборніцтваў па кікбоксінгу".

Як праінфармавала ГУУС Мінгарвыканкама, супрацоўнікамі аддзела крымінальнага вышуку Савецкага РУУС Мінска за ўчыненне махлярства затрыманы 37-гадовы раней судзімы жыхар сталіцы.

"Падчас аператыўна-вышуковых мерапрыемстваў супрацоўнікамі міліцыі было ўстаноўлена, што затрыманы з'яўляецца тытулаваным спартсменам, пераможцам рэспубліканскіх і міжнародных спаборніцтваў па кікбоксінгу, – гаворыцца ў паведамленні. – *Пасля завяршэння прафесійнай спартыўнай кар'еры ён займаўся арганізацыяй турніраў па боксе, іх рэкламай і асвятленнем у СМІ. Вялікае кола знаёмстваў дазволіла яму прарэкламаваць сябе як спецыяліста па афармленні рознага роду дакументаў, пераважна шэнгенскіх віз і карт паляка, а таксама спецыяліста па куплі-продажы аўтамабіляў з ЗША. Рэальнай магчымасці вырабіць дакументы і прыгнаць аўто ў мужчыны не было: ён браў перадаплату за свае псеўдапаслугі і знікаў".*

Паведамляецца, што падчас супрацьпраўнай дзейнасці ён нібыта завалодаў больш як 1,2 мільярда рублёў, ад рук спартсмена-махляра пацярпелі не менш як 12 грамадзян.

Сілавікі пакуль не называюць прозвішча фігуранта справы, але ў асяродку кікбаксёраў некалькі крыніц пацвердзілі, што затрыманы **Аляксей Самасейка**. Што ж гэта за "тытулаваны спартсмен"?

Ужо ў 18 гадоў Аляксей быў асуджаны першы раз. У 2011 годзе на ток-шоу "Лёс" на СТВ ён распавядаў пра гэта так: *"Мы нахуліганілі, нас аператыўна ўсіх арыштавалі. Гэта быў 1995 год. На той момант Яўген Кацельнікаў, мой трэнер, вывеў мяне ўжо на новы ўзровень чэмпіёна, першага нумара ў сваёй вазе. Трэнер прысутнічаў на судзе, характарызаваў мяне са станоўчага боку. Калі быў пад следствам, стаў чэмпіёнам СНД, што мне вельмі дапамагло на судзе".*

Тады Аляксей Самасейка атрымаў умоўны тэрмін, але, як аказалася, на тым не супакоіўся.

"Я рыхтаваўся да чэмпіянату Еўропы па кікбоксінгу, але ў гэты час зробіў буйное злачынства – разбой, – прызнаўся ён у эфіры. – *Пасля гэтага мне далі 6,5 года пазбаўлення волі. Далей пайшло нармальнае блатное жыццё і ўсё, што з гэтага вынікала…"*

Сёння многія на самай справе тытулаваныя спартсмены скептычна ставяцца да "спартыўнай вядомасці" Аляксея.

"У нас, на жаль, знаходзіцца шмат людзей, якія называюць сябе знакамітымі фігурамі і "пераможцамі міжнародных спаборніцтваў", – на ўмовах ананімнасці расказвае адзін з вядомых беларускіх кікбаксёраў. – *Затрыманы – ніякі не тытулаваны кікбаксёр. Тытулаваны – гэта неаднаразовы пераможца чэмпіянатаў свету. А пра гэтага як пра спартсмена я наогул не ведаю нічога. Можа, ён для сябе трэніраваўся калісьці ў маладосці, недзе выступаў… Я ведаю яго як чалавека, які проста "тусаваўся" вакол нашага спартыўнага руху. Прамоўтарам спрабаваў быць, стварыў нейкі сайт… Але гэта для яго, хутчэй за ўсё, хобі было. Наколькі вядома, ён меў свой бізнес. Таму інфармацыя пра "вядомага кікбаксёра" з'явілася, а зараз пад сумненне ставяць усю нашу федэрацыю".*

На адным з сайтаў Аляксей Самасейка прадстаўлены даволі салідна, ягоныя пасады выкладзены ў доўгім спісе. Якіх там толькі няма! *"Уладальнік і заснавальнік партала адзінаборстваў… Прамоўтар і кіраўнік Міжнароднага спартыўнага праекта "Імперыя тайландскага бокса". Прадстаўнік прэзідыума Беларускай федэрацыі кікбоксінга і тайландскага бокса. Спецыяліст па сувязях з грамадскасцю Беларускай федэрацыі змешаных адзінаборстваў. Еўрапейскі дырэктар Міжнароднай федэрацыі кікбоксінга і тайландскага бокса. Прадстаўнік на тэрыторыі Беларусі Міжнароднай прамоўтарскай кампаніі Fight Nights. Прадстаўнік Асацыяцыі спартыўнай прэсы Беларусі. Прадстаўнік праўлення маладзёжнага спартыўнага грамадскага аб'яднання "Спартыўны клуб ШОК".*

Зрэшты, праваахоўнікаў спартыўныя дасягненні затрыманага, напэўна, будуць цікавіць менш за ўсё. Як паведаміў "Народнай Волі" афіцыйны прадстаўнік упраўлення Следчага камітэта па Мінску **Аляксандр Герасімаў**, зараз па факце махлярства расследуецца крымінальная справа.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

СПЕЦЫЯЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

Як карэспандэнт «Народнай Волі» чаргу ў паліклініку займаў

"У нас усё бясплатна, дзяржава носіць на руках кожнага чалавека", – выказаўся нядаўна А.Лукашэнка пра беларускую сістэму аховы здароўя. Журналіст "Народнай Волі" схадзіў за талонам да доктара і правёў у звычайнай раённай паліклініцы палову дня. Мякка кажучы, там усё далёка ад дасканаласці...

Наваполацкая паліклініка №4 пачынае работу ў 7.30. На гадзінніку 6.35, але на прыступках ужо збіраюцца жадаючыя трапіць ва ўстанову аховы здароўя. Налічваю каля 20 чалавек і ўслых здзіўляюся, што так шмат людзей. Больш вопытныя адразу адказваюць: *"Гэта яшчэ нармальна"*. За талонамі на прыём да ўрача чаргу займаюць загадзя. Стаяць пенсіянеры, некалькі маладых хлопцаў і дзяўчат, работнікі гарадскіх арганізацый.

– *Сюды лепш прыходзіць раней,* – кажа невысокая жанчына ў чарзе. – *Я стаю да стаматолага. Прыйшла пасля 6.00 і была восьмая. Спадзяюся, што атрымаецца трапіць на прыём, бо бываюць выпадкі, калі два дні запар людзі за талонамі прыходзяць.*

Паводле слоў навапалачан, цяжэй за ўсё трапіць да спецыялістаў вузкага профілю. Напрыклад, да акуліста або стаматолага. Талоны да іх знікаюць у першую чаргу. Каб трапіць да гэтых спецыялістаў па жывой чарзе, трэба адседзець шмат часу пад дзвярыма кабінета.

Некалькі чалавек прама на прыступках паліклінікі арганізуюць асобную чаргу да стаматолага. Праўда, упэўненасць, што атрымаецца ўзяць талон, слабая – жадаючых трапіць да гэтага спецыяліста ўжо нямала.

Неабходнасць займаць чаргу раніцай людзі тлумачаць недахопам урачоў і ажыятажам, які ствараюць пенсіянеры: маўляў, ім рабіць няма чаго, дык яны да дактароў ледзь не кожны дзень прыходзяць. Хто за рэцэптам, хто ціск памераць, а хто проста паразмаўляць – і такое здараецца.

Заходжу на сайт Наваполацкай гарадской бальніцы і адкрываю раздзел "Вакансіі". Менавіта ў паліклініку №4 патрабуюцца ўрач-кардыёлаг, фельчар-лабарант, медсястра па масажы і тэрапеўт на час дэкрэтнага адпачынку. У іншыя медустановы горада запрашаюць урача-педыятра, нейрахірурга, алерголага і іншых спецыялістаў. Вакансій шмат, а спецыялістаў няма. Выпускнікі Медыцынскага ўніверсітэта доўга ў паліклініках не затрымліваюцца – нагрузка і адказнасць вялікія, пацыентаў вельмі шмат, а заробкі – смехатворныя. Вось і сыходзяць туды, дзе больш плацяць.

Бліжэй да сямі гадзін раніцы людзей становіцца больш. Паміж сабой жыхары Наваполацка наракаюць на тое, што за талонам трэба прыходзіць на золку. І бяруцца за галаву ад коштаў на медыцынскія паслугі ў платных аддзяленнях (хаця, адзначым, кошты ў прыватных медцэнтрах яшчэ вышэйшыя). Хтосьці вымушаны стаяць у чарзе ў свой адзіны выхадны. Частка людзей чакае адкрыцця паліклінікі ў машынах – напрыканцы кастрычніка на вуліцы халаднавата. Дзверы ў медустанову адчыняюцца роўна ў 7.30 – да гэтага часу людзі дыхаюць паветрам на ганку. Хаця, як сказала карэспандэнту "Народнай Волі" мясцовая пенсіянерка, *"нічога страшнага ў гэтым няма"*...

– *Цяпер не 1941-ы,* – пераступаючы з нагі на нагу, разважае новапалачанка. – *Можна і пастаяць...*

Арганізавана і без мітусні людзі займаюць чаргу ў рэгістратуру. Адразу ж з'яўляюцца тыя, каму "*толькі спытаць*". Ім прапануюць заняць чаргу: маўляў, мы стаялі – і вы пастойце.

На гадзінніку 8.00… Падыходзіць мая чарга, цікаўлюся талонамі да стаматолага, але *"сёння прыйшло шмат людзей, і бясплатныя талоны ўжо разабралі"*. Кошты на платныя паслугі зубнога ўрача – ад 250 да 700 тысяч беларускіх рублёў.

Здаецца, час не стаіць на месцы. З'яўляюцца новыя тэхналогіі, новыя метады арганізацыі працы. Сумняваюся, што недзе ў Эстоніі, дзе даўным-даўно дзейнічаюць электронныя медыцынскія карты, электронныя гісторыі хваробы і электронныя рэцэпты, ёсць чэргі ў паліклініках. А чаму ў нас у паліклініку абавязкова праз чаргу? Хто ў гэтым вінаваты і што трэба змяніць, каб было па-іншаму? Розныя пытанні наконт арганізацыі працы ў наваполацкай паліклініцы №4 я меў намер задаць кіраўніку гэтай установы **Аляксандру Трапезнікаву,** але ён перанакіраваў мяне да намесніка галоўнага ўрача Наваполацкай цэнтральнай гарадской бальніцы па медыцынскай частцы для работы па грамадзянскай абароне, мабілізацыйнай і ідэалагічнай працы **Ігара Мужычэнкі**, коратка патлумачыўшы: *"Такі парадак"*.

Ігар Анатольевіч не быў настроены на канкрэтную размову.

– *У нас такой праблемы няма,* – пракаментаваў Мужычэнка сітуацыю з чэргамі за талонамі. – *Нашы людзі ўсё жыццё прывыклі за чым-небудзь стаяць. Прыходзяць і баяцца, што не дастанецца талонаў. Усё ў нас нармальна з гэтым пытаннем.*

Працягваць размову і адказваць на іншыя пытанні медыцынскі ідэолаг не захацеў: "*Больш ніякай інфармацыі я вам даваць не буду*".

Відаць, чалавеку проста няма чаго сказаць. Бо чэргі ж у наваполацкай паліклініцы №4 – кожную раніцу...

Раман ВАСЮКОВІЧ.
Фота аўтара.

ЧУЛІ?

Замест візы – пячатка «Адмоўлена»

Дырэктар польскага Інстытута кнігі **Гжэгаж Гаўдэн** не атрымаў беларускай візы і не змог прысутнічаць на адкрыцці Месяца польскай літаратуры, які стартаваў у Беларусі.

– Гэта выразны сігнал з боку ўлад Беларусі: Польшча занадта шмат падтрымлівае незалежных беларускіх пісьменнікаў, – кажа Гаўдэн у інтэрв'ю "Газеце Выбарчай".

У праграме Месяца польскай літаратуры ў Мінску – сустрэчы, прысвечаныя Віславе Шымборскай, Чэславу Мілашу, а таксама польскім коміксам, і іншае. У цэнтры Мінска ў мастацкім кластары «Галерэі Ў» раз на тыдзень будуць адбывацца літаратурныя, музычныя і тэатралізаваныя паказы з удзелам паэтаў, музыкантаў і акцёраў з Польшчы і Беларусі.

– Я меўся ляцець у Мінск у сераду, – распавядае Гжэгаж Гаўдэн. – Наш Інстытут кнігі фінансуе, сярод іншага, пераклады польскіх кніг на беларускую мову, запрашае пісьменнікаў і незалежных выдаўцоў у Польшчу. Месяц польскай літаратуры павінен быў стаць нагодай для спаткання з незалежнымі беларускімі выдаўцамі і пісьменнікамі. На мінулым тыдні я здаў у беларускае пасольства ў Варшаве запрашэнне ад Польскага інстытута ў Мінску і ад тамтэйшага польскага пасольства.

Дырэктар Інстытута кнігі шмат разоў бываў ва Украіне і Літве, Беларусь збіраўся наведаць упершыню. У аўторак спадар Гаўдэн павінен быў атрымаць пашпарт з беларускай візай – у гэтым яго яшчэ тыдзень таму запэўнілі чыноўнікі. Аднак замест візы яму паставілі пячатку «Адмоўлена». Чаму?

– Гаворка не пра мяне як прыватную асобу, а пра ўрадавую ўстанову, якую я прадстаўляю, – кажа Гаўдэн. – Я расцэньваю гэту адмову як сігнал ад улад Беларусі: Інстытут кнігі не павінен падтрымліваць беларускіх апазіцыйных пісьменнікаў.

ЗДАРЭННІ

Сабака выратаваў ад шалёнай лісы ўсю вёску

Цікавы выпадак здарыўся ў Баранавіцкім раёне. Сабака Джон загнаў лісу ў будку і да прыезду супрацоўнікаў МНС вартаваў небяспечнага звера. На жаль, самога бясстрашнага ахоўніка прыйшлося забіць. Гаспадары лічаць, што сабака ўратаваў ад шалёнага звера ўсю вёску.

Жыхарка вёскі Малая Валохва Ірына Канцурава 23 кастрычніка знаходзілася дома адна. Раптам яна пачула, як у двары віскоча яе сабака.

– *Звычайна сабака гаўкае, а тут чую – віск. Выйшла на вуліцу глянуць, што здарылася, і ўбачыла, што ён з кімсьці клубком катаецца па двары. Я спачатку падумала, што з дварнягам нейкім, яшчэ хацела крыкнуць на яго: «Джон, які ты глупы, табе што, рабіць няма чаго?!» Але тут убачыла, што гэта ліса… Звычайна лісы не прыходзяць да людзей, толькі шалёныя,* – заўважае яна.

Гаспадыня спрабавала крыкам прагнаць лісу з двара. Аднак сабака здолеў загнаць лісу ў будку і да прыезду супрацоўнікаў МНС трымаў ляснога звера пад сваёй надзейнай аховай.

– *Гэта было вельмі страшна*! – кажа Ірына Канцурава. – *Зараз вам расказваю, а ў самой мурашкі да гэтага часу бегаюць. Ліса сядзела ў будцы, трэсла яе, грызла і выла! Я ўвесь час казала свайму сабаку: «Джон, чужы, Джон, трымай!»*

3 сямейнага архіва: Віктар Канцураў і любімы гадаванец Джон.

Супрацоўнікі Баранавіцкага гаррайаддзела па надзвычайных сітуацыях, якія прыехалі на дапамогу, выманілі лісу, і тая пабегла па полі да лесу. Толькі ў лесе яе ўдалося дагнаць і прыстрэліць. Сабаку было вырашана забіць, бо яго пакусала ліса.

Ад усяго таго, што адбылося, гаспадары ў шоку. Ірына Канцурава распавядае, што Джон ахоўваў дом сумленна: чужых не ўпускаў, быў разумны, выконваў усе каманды.

– *Нам яго вельмі шкада,* – плача Ірына. – *Ён у нас 9 гадоў жыў…*

Цяпер у двары «дзяжурыць» невялікі дварняга Кай, якога сям'я Канцуравых прытуліла два гады таму.

– *Мы яшчэ жартавалі, што пост №1 перад домам ахоўвае Джон, а пост №2 за домам – Кай,* – змахвае слязу Ірына. – *Джон выратаваў нам усім жыццё. Я ж магла не заўважыць лісу, і яна б кінулася на мяне ці пабегла да іншых дамоў. Ён рэальна выратаваў жыццё не толькі мне, але і іншым жыхарам вёскі!*

"Intex-press".

КРОПКІ НАД "І"

Агульная і… нічыя

Экс-кандыдат у прэзідэнты Таццяна Караткевіч заяўляе, што аб'яднала апазіцыю, бо ў яе камандзе працавалі прадстаўнікі розных партый. Ці так гэта?

Анатоль ЛЯБЕДЗЬКА, лідар Аб'яднанай грамадзянскай партыі, таксама збіраў подпісы за рэгістрацыю кандыдатам у прэзідэнты. А ў камандзе Караткевіч сцвярджаюць, што на яе працавалі прадстаўнікі АГП. Як так?

– Гэта хіба пару чалавек у рэгіёнах знойдуцца, і то тыя, пра каго я нават не ведаю, – гаворыць Лябедзька. – Хаця не выключаю, што нехта схадзіў у "французскі легіён": маўляў, я вам подпісы – вы мне грошы. Але гэта не значыць, што гэтыя сябры АГП падтрымлівалі яе кандыдатуру – падзарабілі і не больш за тое. У нас не было нейкага адмысловага партыйнага рашэння: могуць ці не могуць члены партыі працаваць у нейкіх іншых камандах, і калі адзінкі маглі паўдзельнічаць, то гэта не пазіцыя партыі. Так што не трэба блытаць простую работу за грошы з ідэалогіяй. Узялі грошы – і забыліся пра тую Караткевіч на наступны ж дзень. Казаць пра ўдзел прадстаўнікоў партый у кампаніі Караткевіч – гэта чысты папулізм.

Юрась ГУБАРЭВІЧ, першы намеснік старшыні руху "За Свабоду", патлумачыў сітуацыю так:

– Прадстаўнікамі ад партый ці рухаў можна лічыць тых людзей, якіх дэлегавалі ўдзельнічаць у тым ці іншым мерапрыемстве. Толькі тады яны могуць прадстаўляць арганізацыю. Рух "За свабоду" прыняў рашэнне, што мы не падтрымліваем нікога. Такое рашэнне мы прынялі яшчэ ў красавіку з-за таго, што не было абрана адзінага кандыдата ад апазіцыі. Не выключаю, што некалькі чалавек з нашага руху ў рэгіёнах часова маглі дапамагаць у зборы подпісаў, але гэта была іх прыватная ініцыятыва. Таму проста некарэктна казаць, што паколькі ў камандзе Караткевіч былі сябры іншых арганізацый, то, значыць, гэта былі прадстаўнікі гэтых арганізацый. Там маглі быць і сябры ТБМ, былыя сябры Камуністычнай партыі Савецкага Саюза і г.д. Але гэта ніякага дачынення да прадстаўніцтва, да аб'яднання апазіцыі вакол гэтай кандыдатуры не мае.

Сяргей ВАЗНЯК, член бюро ЦК партыі "Справядлівы свет", актыўна ўдзельнічаў у рабоце каманды Караткевіч, хаця лідар ягонай "роднай" партыі Сяргей Калякін напачатку таксама спрабаваў балатавацца ў прэзідэнты. Дзе ж партыйная дысцыпліна?

– Я быў сябрам дзвюх ініцыятыўных груп, – тлумачыць Вазняк. – За Таццяну Караткевіч я сабраў 107 подпісаў, а за Сяргея Калякіна – 106. Можна ж працаваць сябрам некалькіх ініцыятыўных груп. Тым больш што подпісы неабавязкова збіраліся на пікетах. Напрыклад, я прыйшоў гуляць у футбол са сваімі сябрамі. Кажу: "Мужыкі, падпішыцеся". Некаторыя адразу за двух кандыдатаў падпісаліся, некаторыя – за аднаго, а былі і такія, якія казалі, што ні за кога не падпішуцца.

Любоў ЛУНЁВА.

ГЕНЕРАЛИТЕТ

Павел КОЗЛОВСКИЙ: «Хочу, чтобы справедливость восторжествовала при моей жизни…»

Три российских генерала армии обратились к А.Лукашенко с просьбой о снятии взыскания с бывшего министра обороны Беларуси Павла Козловского и восстановлении его в воинском звании «генерал-полковник».

Из личного дела

Павлу Козловскому 73 года. Занимал различные командные должности – был командиром полка, командиром дивизии, командующим армией, начальником штаба Белорусского военного округа, в 1992 году стал первым министром обороны независимой Беларуси.

Жена Наталья – экономист.

Безответное письмо

Как стало известно «Народной Воле», письмо подписали президент Клуба военачальников России, экс-министр внутренних дел, бывший вице-премьер **Анатолий Куликов**, экс-главнокомандующий ПВО и ВВС России **Виктор Прудников** и экс-замминистра обороны России, председатель общероссийской общественной организации ветеранов войн и военной службы **Виктор Ермаков**.

Несмотря на то, что обращение было отправлено еще весной, ответа российские генералы так и не дождались.

7 ноября 2014 года Павел Козловский и сам обратился к Лукашенко.

«В соответствии с Указом президента Республики Беларусь от 5 сентября 1994 года №83 «Об использовании бывшим Министром обороны Республики Беларусь Козловским П.П. служебного положения в личных целях» я был наказан за причинение государству ущерба в крупном размере и понижен в воинском звании до генерал-лейтенанта, – написал генерал почти год назад. – *Последующая прокурорская проверка не выявила наличия данного ущерба (копия заключения прокуратуры от 13.01.1995 прилагается).*

Сегодня, осмысливая ситуацию в Республике Беларусь на тот момент, я понимаю, что нужны были жесткие меры по наведению порядка в стране.

Прошло более 20 лет с того времени. У меня трое детей и шестеро внуков. В их глазах не хотелось бы выглядеть человеком, нанесшим ущерб своему государству.

За 35 лет службы в Вооруженных силах я не имел взысканий. Награжден орденами и медалями (в том числе «За боевые заслуги»), два воинских звания (майор и подполковник) мне были присвоены досрочно.

9 мая 2015 года мы будем праздновать 70-летие Победы в Великой Отечественной войне, за которую отдал свою жизнь и мой отец (погиб на фронте в марте 1945 года, похоронен в братской могиле под городом Калининградом). Сам я – малолетний узник фашизма.

В связи в вышеуказанным прошу вас, глубокоуважаемый Александр Григорьевич, в честь празднования 70-летия Победы советского народа в Великой Отечественной войне восстановить меня в воинском звании «генерал-полковник».

– Обратился я, обратились три уважаемых человека, да еще с какими погонами! Не последние люди в России! А в ответ – тишина, – *разводит руками* **Павел Козловский**. – Даже формальной отписки не прислали. Я уже о себе не говорю, но пусть бы хоть россиянам дали ответ – не важно даже какой.

Если бы обращение отправили обычной почтой, можно было бы подумать, что оно где-то затерялось и поэтому на него не ответили. Но мои российские коллеги передали его по надежному каналу в канцелярию Администрации президента, **Александру Косинцу**.

Я член совета Международного клуба министров обороны СНГ. Мы часто встречаемся с коллегами из военных общественных организаций России. И мои коллеги, которые в курсе того, что происходит, спрашивают у меня: почему такое отношение, почему нет реакции на обращение к президенту Беларуси? Но что я могу ответить? Говорю: «Думаю, президенту не доложили…»

У меня были попытки обратиться к Александру Лукашенко и раньше. Но лишь однажды прислали ответ из приемной президента о том, что по моей просьбе принято отрицательное решение в связи с тем, что, дескать, отмена взыскания юридически необоснованна. Все прочие обращения остались без ответа. Мне кажется, до Лукашенко ни одно из них не дошло – все зависало на уровне клерков…

«Уже трое внуков от той свадьбы»

Павла Козловского обвинили в использовании служебного положения в личных целях. В президентском указе от 5 сентября 1994 года написано: *«Проверкой, проведенной Службой контроля Администрации Президента Республики Беларусь, установлено, что бывший Министр обороны Республики Беларусь генерал-полковник Козловский П.П., отмечая 11–12 июня 1994 г. свадьбу сына, использовал свое служебное положение в личных целях, что повлекло причинение государству ущерба в крупном размере».*

О свадьбе сына Павла Козловского и дочери тогдашнего спикера парламента Мечислава Гриба в то время не писал только ленивый. Позже прокуратура сообщила: *«Вред государству экс-министр Павел Козловский, семья которого непосредственно занималась вопросами организации торжества, не причинил. Не установлено и злоупотреблений при получении жилья, в которых он обвинен президентской службой контроля. Инкриминировавшееся бывшему министру якобы имевшее место привлечение 300 десантников для охраны объекта, где отмечалась свадьба, прокуратурой признано не соответствующим действительности».*

«Уже трое внуков от той громкой свадьбы…» – рассказывает Пал Палыч.

Зачем?

Для многих Павел Козловский как был, так и остается генерал-полковником. Его уважают коллеги, он пользуется авторитетом среди офицеров. В конце концов у Козловского уже есть генеральская пенсия. Зачем все эти письма Лукашенко? Для чего? Не унизительно ли это для принципиального генерала?

Пал Палыч не удивляется вопросу.

– *Даже некоторые мои хорошие знакомые спрашивают, зачем мне это надо,* – говорит он. – *Было возбуждено уголовное дело, прокурорская проверка длилась четыре месяца. Есть постановление о прекращении уголовного дела, которое 13 января 1996 года подписал тогдашний военный прокурор: «...в связи с отсутствием состава преступления». Я пытался оспорить лишение звания в суде, дошел даже до Верховного – бесполезно, судьи побоялись признать президентский указ незаконным…*

Зачем мне все это надо? Я хочу, чтобы с меня сняли взыскание. Чтобы все встало на свои места. У меня трое детей и шестеро внуков. Ради них.

Хочу, чтобы справедливость восторжествовала еще при моей жизни.

Марина КОКТЫШ.

ИНТЕРЕСНЫЙ ФАКТ

Будучи министром обороны, Павел Козловский досрочно присвоил два воинских звания ближайшему соратнику Лукашенко **Виктору Шейману**, которого впоследствии международная общественность обвинила в причастности к громким исчезновениям известных людей. В Верховном Совете 12-го созыва капитан Шейман был секретарем комиссии по национальной безопасности и обороне. Козловский досрочно присвоил ему звание майора, а затем и звание подполковника.

Кстати, в присвоении досрочных званий нет ничего необычного – это одна из форм поощрения офицеров, которая практикуется довольно давно. Как правило, досрочно звания присваиваются за успехи в боевой и политической подготовке.

Кстати, по словам коллег Виктора Шеймана по Верховному Совету, ни в боевой, ни в политической подготовке он особо не отличился. А как парламентария его вообще никто не может вспомнить.

«Я впервые увидел Виктора Шеймана на заседаниях комиссии по национальной безопасности, – рассказывал Павел Козловский в одном из своих давних интервью. – Он все время что-то писал. Редко приходилось слышать от Шеймана слова о том, как лично он понимает проблемы национальной безопасности, военной реформы».

Народная Воля
http://www.nv-online.info
30 КАСТРЫЧНІКА 2015 г.

САЛІДАРНАСЦЬ

Дрэвы дзеля памяці

"Народная Воля" распавяла кранальную гісторыю пра бацькоў загінуўшага на Майдане Міхаіла Жызнеўскага. Маці хлопца прызнаецца, што ёсць у Беларусі тыя, хто кажа ёй у вочы страшэнныя рэчы. Але, паважаная Ніна Васільеўна, тых, хто вас падтрымлівае і дзякуе за такога сына, значна больш. Я ўпэўнена ў гэтым.

І вось вам прыклад з майго горада. 27 кастрычніка ў Віцебску ў мікраёне "Білева" сябры аргкамітэта па стварэнні Партыі БХД пасадзілі 10 дрэўцаў у гонар Нябеснай сотні, перадусім беларусаў Алеся Чаркашына і Міхаіла Жызнеўскага.

Таццяна СЕВЯРЫНЕЦ.

КОЛОНКА ЮРИСТА

На вопросы читателей «Народной Воли» отвечает руководитель правозащитного центра «Правовая помощь населению» (Киев, Украина) юрист ***Олег ВОЛЧЕК.***

Выселить не получится

В 2010 году, находясь в браке, за счет льготного кредита «Беларусбанка» мы с женой построили 2-комнатную квартиру. Кредит и квартира оформлены на меня.

В 2014 году наш брак был расторгнут. В квартире сейчас никто не проживает, но зарегистрированы я, бывшая жена, дочь бывшей жены от предыдущего брака, 1991 года рождения, и двое наших совместных несовершеннолетних детей. Коммунальные услуги и кредит оплачиваю только я. Можно ли выписать бывшую супругу из квартиры, поскольку фактически она там не проживает? Как вынудить ее оплачивать расходы по оплате коммунальных услуг и кредита?

В.Шпаковский, Столинский район.

Поскольку квартира построена, когда вы еще состояли в браке, то является общей совместной собственностью супругов (статья 23 Кодекса Республики Беларусь о браке и семье). Поэтому, даже если бывшая жена и не проживает долгое время в квартире, выселить ее нельзя.

Однако, если бывшая супруга отказывается платить за коммунальные услуги и выплачивать кредит, вы можете предъявить в суд иск о возврате той части расходов, которая приходится на бывшую супругу. В этом случае расходы по госпошлине будут отнесены на ответчика – бывшую супругу.

Не имеют права

Я являюсь членом садового товарищества «Ягодка 2002». Мой дачный сезон заканчивается 30 сентября, так как с 1 октября прекращается льготный проезд для пенсионеров. 29 сентября 2015 года на стенде в товариществе вывесили объявление: «3.10.2015 состоится субботник по вырубке леса вдоль высоковольтной линии. Явка строго обязательна. Неявка: штраф 1 базовая величина (по решению собрания). Правление». Правомерно ли поступают общее собрание и председатель, налагая штраф за неявку на субботник?

Нина Куданович, Минск.

Полномочия общего собрания и председателя товарищества указаны в Уставе.

Что касается участия в субботнике, то это дело добровольное и рассматривается оно как отношения работника и нанимателя. Как видно из вашего письма, вы член садового товарищества «Ягодка 2002», но работником этого товарищества не являетесь.

Председатель товарищества не является должностным лицом, которое в пределах своей компетенции может составлять протокол об административном правонарушении, вести подготовку дела об административном правонарушении либо налагать административное взыскание.

Обращайтесь в ЖКХ и Госконтроль

Проживаю в Минске. На весенне-осенний период переезжаю в г.Червень, где у жены есть частный дом.

В доме нет водопровода. Как и другие жители, пользуемся колонкой, которая установлена на улице. Работники Червенского ЖКХ заставляют нас заключить договор на оплату воды. Самое интересное, что тариф для тех, кто берет воду из колонки, и для тех, кто получает воду по водопроводу, одинаковый. Раньше такого не было, поскольку вода из колонки оплачивалась из средств бюджета, куда жители платят налоги. Подскажите, пожалуйста, что-то изменилось в законодательстве или это инициатива местного ЖКХ?

Анатолий Курьян, г.Червень.

Уважаемый Анатолий Дмитриевич, спасибо, что написали о данной проблеме. Но, чтобы получить ответ на свой вопрос, вы должны письменно (с уведомлением) обратиться в ЖКХ г.Червеня. В обращении поставьте следующие вопросы: на основании какого нормативного акта заключаются договоры на оплату коммунальных услуг по статье «водоснабжение» при пользовании колонками водопровода, установленными в общественных местах? Требуется ли заключение отдельного договора с собственником частного дома, у которого нет своего водопровода? Также советую письменно обратиться в Минский областной Комитет государственного контроля, осуществляющий госконтроль за исполнением правовых актов правительства Республики Беларусь и других государственных органов, чтобы они дали правовую оценку правомерности такого решения Червенского ЖКХ.

Согласно калькуляции…

От предприятия «Пружанрайгаз» с целью профилактического осмотра газовой плиты пришли два слесаря. Осмотр длился 1,5–2 минуты, и стоила эта услуга 37.200 рублей. Соответствует ли это объему выполненных работ? Насколько мне известно, в Бресте стоимость аналогичного осмотра составляет 15 тысяч рублей.

Николай Канахович, г.Пружаны.

В соответствии с Правилами пользования в быту (в редакции постановления Совмина от 24.12.2013 №1136) газоснабжающая организация проводит техническое обслуживание газоиспользующего оборудования, определенного в договоре на газоснабжение, техническое обслуживание газового оборудования и внутридомовых систем газоснабжения, согласно регламенту работ, установленному изготовителем.

В соответствии с п.4 типового договора цена на работы по техническому обслуживанию, ремонту и иным видам работ устанавливаются газоснабжающей организацией на основании прейскуранта цен (калькуляции), действующего на дату выполнения работ.

Советую вам направить письменный (с уведомлением) запрос в «Пружанрайгаз» с просьбой сообщить вам, на основании какого нормативного акта проводится профилактический осмотр газовых плит; как складывается сумма (расписать подробно) по калькуляции.

* * *

Уважаемые читатели, когда вы шлете письма в «Колонку юриста», пожалуйста, указывайте полностью имя, фамилию, свои контактные данные (телефон и точный домашний адрес), чтобы при необходимости мы могли с вами связаться.

Если у вас возникли проблемы, вопросы к государственным организациям, сначала письменно обращайтесь туда. В соответствии со ст.17 Закона РБ «Об обращениях граждан и юридических лиц» ваше письменное обращение должно быть рассмотрено не позднее 15 дней, если не требуется дополнительного изучения и проверки.

Только после получения ответа и при несогласии с ним направляйте ваши вопросы в редакцию. Мы обязательно постараемся помочь вам разобраться в сложившейся ситуации.

Олег ВОЛЧЕК, ведущий колонки юриста.

ГОЛАС СЭРЦА

Станем падтрымкай бацькам Героя Міхаіла Жызнеўскага!

Адкрыты ліст да землякоў

Дарагія гамельчукі! Звяртаюся да вас па дапамогу. Мы ўсе павінны аб'яднацца і стаць апірышчам і падтрымкай бацькам Героя Нябеснай сотні Украіны, нашага суайчынніка **Міхаіла ЖЫЗНЕЎСКАГА.**

Ён сапраўдны Герой! Сын беларускага народа аддаў сваё маладое жыццё дзеля свабоды народа Украіны, і я ўпэўнена, што на яго подзвігу будуць выхоўвацца будучыя пакаленні.

Успомнім нашых хлопцаў, што калісьці, у сярэдзіне 1930-х гадоў мінулага веку, перад пачаткам Другой сусветнай вайны, ваявалі за свабоду далёкай ад нас Іспаніі. Імі мы ганарыліся і ганарымся зараз: яны змагаліся з фашызмам. Колькі фільмаў, літаратурных твораў на гэту тэму кранулі сэрцы і нават лёсы людзей з усяго свету! Я ўпэўнена, што пройдзе час, і пра нашага Мішу будуць складаць песні, напішуць кнігі і здымуць фільмы. Але так хочацца, каб дачакаліся гэтага бацькі Героя – Ніна Васільеўна і Міхаіл Пятровіч Жызнеўскія.

Скажу, як думаю. Наша колішняе савецкае выхаванне дагэтуль не адпускае нас, яшчэ нямала па-ранейшаму сляпых і глухіх. Выхоўвалі нас, дзяцей, на прыкладзе Паўліка Марозава, вучылі любіць уладу, якой бы яна ні была. У Гомелі я заканчвала сярэднюю школу №34 Чыгуначнага раёна, якая месцілася ля Палескага пераезда, праз плот амаль у адным двары з прыгожай царквой. Цяпер там манастыр. Помню, як аднойчы на Вялікдзень да нас, чацвёртакласнікаў, звярнулася настаўніца з загадам: "Вечарам усім надзець чырвоныя гальштукі, прыйсці на вячэрнюю службу і глядзець, хто з бацькоў, старэйшых братоў і сясцёр будзе ў царкве. Заўтра расказаць!" Вядома, амаль усіхнія бацькі, і мая мама сярод іх, былі там. Свята ж якое! Мы, дзеці, былі зачараваны ўсім, што адбывалася ў храме. Раніцай не глядзелі адзін на аднаго, з хваляваннем чакалі настаўніцу. Я сядзела, нізка апусціўшы галаву на парту, а сэрца калацілася. Калі б пачула пытанне настаўніцы да сябе, то проста разраўлася б. Ды, о Божачка, які цуд! Настаўніца нечакана кажа: "У нас зараз геаграфія. Што было зададзена? Валя Курчанская, да дошкі". Не ведаю, як усё адбывалася ў тую раніцу ў іншых класах – "выхаваўчае" ж заданне атрымалі тады ўсе настаўнікі. Але, думаю, што і ў іншых хапіла розуму не рабіць той страшны допыт.

Адгортваю час назад, калі была ўжо ў 7-м класе. 3–5 сакавіка, 1953 год. Пахаванне Сталіна. На ўсіх дамах, над школай, у кожным класе сцягі з чорнымі стужкамі. Заходзіць выкладчыца па матэматыцы Н.Б.Цоглiна. Убачыла сцяг і загаласіла, а мы за ёй. Гэта быў нават не плач, а роў галасоў, істэрычны роў. Відовішча было жахлівае…

Так што ж мы хочам ад нашых людзей, якія, тады яшчэ дзеці, зараз даўно ўжо не маладыя і выхоўваюць на свой манер унукаў і праўнукаў? Моцная была пры Саветах сістэма выхавання любові да ўлады. Але калі раней сваю "выхаваўчую" работу выконвалі галоўным чынам настаўнікі і радыё, то цяпер у асноўным – расійскія і расійска-беларускія тэлеканалы. Няма больш моцнага сродку кадзіравання насельніцтва, чым афіцыйныя СМІ з адыёзнымі пісакамі і вядоўцамі.

У свой час ім прыйдзецца трымаць адказ за маральную шкоду, якую нанеслі яны глядацкаму электарату. І тая жанчына, якая проста па-вар'яцку паставілася да Вас, дарагая Ніна Васільеўна Жызнеўская, у лякарні, – яна ж глядзіць толькі "савецкае" тэлебачанне, а "Народную Волю", безумоўна, не чытае. Чаго ж іншага ад яе і ёй падобных чакаць? Даруйце ёй, калі ласка, яна няшчасны чалавек, хоць гэтага сёння не адчувае і не разумее. А Вы, паважаная Ніна Васільеўна, нягледзячы на незваротную і заўчасную згубу сына, – шчаслівая маці: выгадавалі такога мужнага і светлага чалавека, які і па той бок жыцця – з намі, з тымі, хто хоча міру, дабра і шчасця Беларусі, Украіне і ўсяму свету.

Мой родны Гомель, гамельчукі! Ганарыцеся сваім земляком, сваім сынам! Можа, вы бачылі схопленыя камерай кадры, калі ўпаў з куляй у сэрцы Міша Жызнеўскі, – і тут жа быў сын армянскага народа Сяргей Нігаян. Па афіцыйных каналах гэтыя кадры, само сабою, не паказвалі. А калі бачыш – узнікае такое моцнае і высокае пачуццё: не шкадуючы свайго жыцця, два прыгожыя маладыя хлопцы розных нацыянальнасцяў гінуць за волю другога народа. І гэта не кіно, не прыдумка, а трагічны пранізлівы міг жыцця – акт сапраўднага гераізму дзеля нас усіх. Гібель іх, якую мы шчыра аплакваем, не выпадковая і не дарэмная. На такіх жыццёвых прыкладах выхоўваецца пачуццё дружбы, узаемнасці, дапамогі паміж народамі куды мацней, чым афіцыйнае заключэнне гучных дамоўленасцяў аб розных міждзяржаўных саюзах.

Хачу звярнуцца і да супрацоўнікаў гомельскай міліцыі – як выдатнік Беларускай міліцыі, калісьці некаторым дзеячам мастацтва надавалі такія званні. Ваш гонар і прамы абавязак – спыніць акты вандалізму адносна помніка Міхаілу Жызнеўскаму. Сваёй працай вы не раз даказвалі, што можаце раскрыць складаныя справы.

Паважаныя Ніна Васільеўна і Міхаіл Пятровіч, трымайцеся! Не хварэйце, будзьце мужныя, як Ваш сын. Вы павінны дажыць да тых шчаслівых дзён, калі перад Вамі будуць расступацца людзі з цёплымі, добразычлівымі ўсмешкамі.

Мне вельмі знаёмае пачуццё, калі жывеш, а ўлада цябе не бачыць. На жаль, чыноўнікі сустракаюцца і не надта чуйныя. А яны павінны стварыць Вам лепшыя ўмовы жыцця, улічваць Вашы патрэбы, прымацаваць да іншай лякарні. Вы гэта сапраўды заслужылі!

Дзякуй Вам за Вашага Мішу! Ведайце: беларускія грамадзяне-патрыёты падтрымліваюць Вас. Нізка кланяюся Вам да зямлі.

Зінаіда БАНДАРЭНКА, народная артыстка Беларусі.

ВАС ЦІКАВІЦЬ…

Прышчэпка – справа добраахвотная

Скажыце, калі ласка, прышчэпкі ад грыпу ў нас бясплатныя ці не?

Я індывідуальны прадпрымальнік, і, калі вадзіў дачку ў мясцовы ФАП, мне сказалі, што ўсім ІП у абавязковым парадку трэба зрабіць гэту самую прышчэпку ад грыпу і каштуе яна 78.500 рублёў. У адваротным выпадку я павінен пісаць адмову, за якую (як мне растлумачылі ў ФАП) мяне будуць «прапясочваць» у райвыканкаме. Можа, ёсць нейкі ўказ, па якім інэшнікаў абавязваюць павялічваць колькасць грошай, атрыманых ад аказання платных паслуг бясплатнай медыцынай?

Дзмітрый Умпіровіч.

У прэсе эпідэміёлагі не раз тлумачылі: калі пацыент не хоча вакцынавацца ад грыпу, то гэта яго законнае права, ён можа адмовіцца ад прышчэпкі як ад медыцынскага ўмяшальніцтва.

Адмова ад аказання медыцынскай дапамогі, у тым ліку медыцынскага ўмяшальніцтва, афармляецца запісам у медыцынскіх дакументах і падпісваецца пацыентам і тэрапеўтам. Пры адмове ад медыцынскага ўмяшальніцтва пацыенту ў прафілактычнай гутарцы доктар у даступнай форме тлумачыць магчымыя наступствы адмовы.

Цяпер што тычыцца вашага пытання, бясплатна ці не прышчапляюць ад грыпу. У адпаведнасці з Нацыянальным календаром прафілактычных прышчэпак бясплатнае правядзенне прадугледжана толькі для наступных груп насельніцтва:

– дзеці ва ўзросце ад 6 месяцаў да 3 гадоў;
– дзеці ва ўзросце ад 3 гадоў і дарослыя з хранічнымі захворваннямі;
– школьнікі;
– асобы з імунасупрэсіяй;
– асобы ва ўзросце старэй за 65 гадоў;
– цяжарныя жанчыны;
– медыцынскія работнікі;
– дзеці і дарослыя, якія знаходзяцца ва ўстановах з кругласутачным рэжымам знаходжання;
– работнікі дзяржаўных органаў, якія забяспечваюць бяспеку дзяржавы і жыццядзейнасць насельніцтва (міліцыя, гандляры і г.д.).

Ігар ЗАЛЕСКІ.

ЧИТАТЕЛЬ – ЧИТАТЕЛЮ

А вам и всем нам, белорусам, это надо?

Прочитал в одном из номеров «Народной Воли» заметку Розалии Рубинчик, в которой она призывает руководство страны и всех нас, белорусов, более чутко относиться к беженцам. Казалось бы, а не проще ли самой показать пример? Взять и пригласить в свою квартиру на временное проживание семью арабов или двойку-тройку беженцев с того же Донбасса. Что касается их трудоустройства, то не очень волнуйтесь – не все из них будут стремиться к заводскому станку или на стройку, как и засевать наши во многих местах пустующие поля.

В нашем подъезде жил парень лет двадцати. Каким-то образом он перебрался в Швецию (!), получил там статус беженца. Работает? Нет, не работает. Живет на пособие.

А вы, уважаемая Рубинчик, знаете, какое у нас пособие по безработице? Мизерное. Вот почему мы и не видим на наших границах (и России тоже!) толпы беженцев. Кстати, представить себе не могу, как поступили бы наши доблестные генералы-пограничники, увидев сотню-другую беженцев, желающих попасть в нашу Синеокую, если, помните, даже двух человек на воздушном шаре они не захотели брать в плен, а просто-напросто расстреляли.

Представьте себе такую ситуацию. К нам прибыли сотни тысяч беженцев с Востока. Будут они терпеливо ждать, если произойдет задержка пособия? А как отнесутся к тому, когда, зайдя в магазин, увидят, что цены за одну ночь серьезно подскочили? Вероятнее всего – поднимут бунт. Вам и всем нам, белорусам, это надо?

Я согласен с Вами, уважаемая Розалия, что помогать нужно и детям, и женщинам, и старикам. Но присмотритесь повнимательнее к лицам беженцев, которых показывают по телевидению каждый день. Большинство из них – это молодые мужчины, не измученные голодом, а полные сил. В их стране идет гражданская война, то есть война добра со злом. Так кто, как не они, должны бороться с теми же боевиками «Исламского государства»?! Мир в их стране сам по себе не наступит. Его надо завоевывать, как это делали наши отцы и деды.

Вот что я хотел сказать Вам, дорогая Розалия Рубинчик.

В.А.РУСЕЦКИЙ, минчанин.

ТАК ДУМАЮ!

Міліцыя даказала, што вы, Мікалай, маеце рацыю!

Уважліва прачытаў у "Народнай Волі" інфармацыю аб тым, як назіральнік ад Аб'яднанай грамадзянскай партыі, былы аператыўнік, падпалкоўнік міліцыі ў запасе Мікалай Казлоў выкрыў фальсіфікатараў на датэрміновым галасаванні ў Мінску.

Мужчыны, якія, на думку Мікалая, не мелі права галасаваць у 188-й школе, таму што не прапісаны на гэтым участку, паспрабавалі адабраць у яго планшэт, на які Мікалай іх здымаў, ударылі яго, нанеслі цялесныя пашкоджанні. Знайсці іх для міліцыі, як кажа Казлоў, справа двух дзён.

Я не следчы і нават не маю вышэйшай адукацыі, але і я разумею, што гэта сапраўды вельмі проста. Казлоў жа прадаставіў міліцыі свой відэазапіс! Ды і жывуць яны, хутчэй за ўсё, недалёка ад школы.

Калі б гэта былі проста хуліганы, міліцыя знайшла б іх (не думаю, што нашы праваахоўнікі такія бездапаможныя). Але займацца пошукамі фальсіфікатараў не захацелі. Даўшы адмоўны адказ Казлову на ўзбуджэнне справы па ягонай заяве, яны тым самым прызналі, што Мікалай Казлоў мае рацыю. Ён схапіў за руку фальсіфікатараў!

А.А.ПАДАБЕД.

Мінскі раён.

КРЫЎДА!

Чаму наведаць могілкі так дорага?

У нядзелю наведваў могілкі ў Калодзішчах, што пад Мінскам. Там пахавана мая маці. Ужо шмат разоў гаварылі пра дарогу на тыя могілкі, якую сёлета нібыта рамантавалі, але асобныя адрэзкі нагадваюць пасляваенны перыяд.

Але што мяне больш за ўсё ўзрушыла гэтым разам – павелічэнне платы за ўезд на могілкі.

Ля брамы ахоўнік запатрабаваў з мяне 25 тысяч рублёў. Што рабіць? Натуральна, заплаціў. Бо ісці пешшу далёка, а ў машыне былі вёдры, мяхі з пяском, мяцёлка і іншы інвентар – ехаў прыбраць магілу маці.

Але на могілках за той перыяд, што адбылося падаражанне (яшчэ напрыканцы жніўня за ўезд бралі 20 тысяч), нічога не змянілася, акрамя таго, што цяпер няма дзе набраць вады! На тым месцы, дзе былі кранікі, цяпер проста завараныя трубы. Людзі адзін у аднаго запытваліся, дзе можна набраць вады, і тыя, хто здагадаўся прывезці з сабой бутэлькі, каб памыць помнікі, дзяліліся з тымі, хто разлічваў набраць вады на могілках.

Адна жанчына сказала, што нібыта можна набраць вады на ўездзе, дзе знаходзяцца ахоўнікі, але гэта азначала, што зноў туды трэба ехаць праз усе могілкі. А як быць тым, хто грамадскім транспартам дабіраўся? Я яшчэ разумею, што ваду на зіму маглі спусціць, каб не сапсаваліся трубы. Але ж надвор'е цёплае. Дый трубы навошта заварваць? Вырашылі сэканоміць на вадзе?

2 лістапада Дзяды. У выхадныя, зразумела, на могілках будзе многа людзей. Бабулькам, якія будуць ехаць аўтобусам, прыйдзецца цягнуць яшчэ і бутэлькі з вадой. І ўвогуле, як тады патлумачыць такую высокую плату за ўезд на могілкі?

А.КУЛЬБІЦКІ.

АБРАКАДАБРА

Галаву зламаць можна

Днямі мне давялося шукаць у Оршы завулак Яравы. Ні па карце не знайшоў, ні з дапамогай саміх аршанцаў. Як аказалася, завулак Яравы – гэта беларуская назва, а так ён называецца "переулок Овражный".

Я, беларус, і тое ніколі б не здагадаўся. А ўявіце, што адчуваюць госці нашай краіны, калі маюць на руках той ці іншы адрас. У адным горадзе вуліцы на шыльдах пазначаны па-руску, у другім – па-беларуску… І добра б толькі літарамі тыя шыльды і назвы адрозніваліся: Яравы і Овражный – ёсць розніца?

Я ўвогуле не разумею, навошта перакладаць назвы вуліц. Мы ж не перакладаем прозвішчы: калі чалавек Белкін, то ён і па-руску *Белкин,* і па-беларуску Белкін. Калі чалавек Вавёркін, то і па-руску *Вавёркин* (ну, можа, *Вовёркин*), і па-беларуску так. Чаму ж тады назвы вуліц перакладаюцца, тым больш што гэта стварае толькі блытаніну?

Узяць тую ж Оршу. Там, як высветлілася, ёсць завулак 11 ліпеня (у рускім варыянце – "*переулок 11 липеня*", а зусім не "*июля*"), ёсць праезд Чэрвеньскі (у рускім варыянце – *Червенский*)… Але адначасова ў той жа Оршы існуюць вуліцы, завулкі, пераезды: і *Цветные*, і Каляровыя, і *Трудовые*, і Працоўныя… Ёсць Лютаўскі тупік, ён жа – *Февральский*… Ну галаву ж можна зламаць!

Ігар БЫЧЭНКА.

Мінск.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
30 КАСТРЫЧНІКА 2015 г.

ЗНАКОМЬТЕСЬ!

Беата Шидло: дочь шахтера в кресле премьера Польши

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

«Новое лицо»

«Беата Шидло новое, умеренное лицо правого крыла польской политики. Это трудолюбивая, знающая и интеллигентная женщина, поспособствовавшая блестящей победе Анджея Дуды на президентских выборах», – говорит Марек Магеровский, советник президента Дуды.

Быть «новым лицом» на фоне находившейся у власти восемь лет и растерявшей свою популярность «Гражданской платформы» очень важно. Однако Шидло выделяется и на фоне своего босса Качиньского.

66-летний холостяк Ярослав Качиньский является весьма неоднозначной фигурой. Он не боится прямо обвинять своих политических оппонентов в симпатиях к коммунистам, а недавно заявил, что беженцы с Ближнего Востока завозят в Европу различные болезни.

Возглавляемая им партия «Право и справедливость» проигрывала все выборы с 2007 года, пока в этом году Качиньский не решил уступить место кандидата в президенты Анджею Дуде.

Как и ее босс, Беата Шидло всегда подчеркивала важность традиционных католических семейных ценностей. Она, так же как и Качиньский, настаивает на том, что все слои населения должны почувствовать на себе впечатляющий рост польской экономики. При этом ее тон мягче, а высказывания более взвешенны.

Удачная карьера

Беата Шидло родилась и выросла в угледобывающей области Бжеще на юге Польши.

«С большой любовью я вспоминаю теплоту, царившую в моей семье. Мы всегда поддерживали друг друга, но и дисциплина была. Мои родители много работали, папа был шахтером», – написала Шидло на своей странице в интернете.

Она также вспоминает, что любила читать, а в студенческие годы в Ягеллонском университете в Кракове играла в гандбол. Там же она познакомилась со своим мужем Эдвардом, у них двое сыновей.

В 35 лет Беата стала самым молодым мэром одного из городов Малопольского воеводства, затем вступила в партию «Право и справедливость», где поднялась до должности заместителя партийного лидера.

«Она никогда не входила в состав кабинета, поэтому на посту премьер-министра ей предстоит многому научиться, и это будет непросто. Тем не менее ее экономические взгляды, которые представляют собой смесь рыночной экономики и социальных программ, стали основным козырем ее предвыборной кампании. По крайней мере это точно нашло отклик среди консервативно настроенного электората, уставшего от коррупции и бездействия прежних властей», – говорит Марек Магеровский.

Марионетка?

При этом многие критики сомневаются, что на посту премьера Беата Шидло сможет действовать независимо от Ярослава Качиньского.

В рамках своей кампании партия «Гражданская платформа» показала по телевидению несколько эпизодов, в которых Качиньский допускает какие-то оплошности, а Шидло комментирует это словами *«председатель всегда прав».*

В 2005 году Ярослав Качиньский ушел в тень, чтобы дать возможность своему брату-близнецу Леху Качиньскому победить на президентских выборах. Он опасался, что поляки не потерпят, если братья займут оба ведущих поста в стране.

Тогда Ярослав временно выбрал на роль премьер-министра мало кому известного Казимира Марцинкевича, который занимал эту должность всего восемь месяцев. Когда страсти улеглись, Качиньский сам вступил в должность премьера.

«Она (Шидло) долго не продержится. Она – творение председателя (партии) Качиньского и сделает все, что он захочет», – сказал в интервью Би-Би-Си известный польский журналист Константин Геберт.

«Уже понятно, что она настолько же нехаризматична, как и премьер-министр Копач, и этим все сказано. Ее сменят сразу же, как только Качиньский решит перетряхнуть кабинет», – уверен Геберт.

ПУЛЬС ПЛАНЕТЫ

Меркель в Китае: подписаны многомиллиардные договоры

В ходе визита Ангелы Меркель в Китай заключены несколько экономических соглашений, среди них заказ концерну Airbus на поставку 130 лайнеров. Стороны также обсудили ситуацию в Сирии.

Дебаты кандидатов

Дебаты между 10 кандидатами от Республиканской партии смотрели миллионы американцев. По оценке журналистов, в ходе дебатов во многом определились лидирующие кандидаты

Миллиардер **Дональд Трамп,** лидирующий в опросах общественного мнения среди республиканцев, подвергся резкой критике. Как указал губернатор штата Огайо **Джон Касич,** управленческого опыта Трампа недостаточно для того, чтобы руководить страной. Второй по популярности кандидат от республиканцев – нейрохирург на пенсии **Бен Карсон,** стремительно догоняет Трампа в рейтингах: если за Трампа готовы проголосовать около 27% членов партии, то за Карсона – 22%. Показатель третьего по популярности кандидата – сенатора **Марка Рубио** – 9%.

Италия в этом году стала лидером мирового виноделия

Франция уступила Италии первое место в мире по производству вина.

Эти две страны по традиции соревнуются за звание крупнейшего производителя вина. В прошлом году это почетное место досталось родине бордо и бургундского, а в 2013-м – стране кьянти и бароло.

Италия сейчас производит 48,9 гектолитра вина, что на 10% больше предыдущих показателей. Производственные показатели Франции выросли на 1% – до 47,4 гектолитра, оставив на третьем месте Испанию с 36,6 гектолитра.

Президентом Непала впервые стала женщина

Парламент Непала выбрал нового президента. Впервые государство возглавит женщина – один из лидеров Объединенной коммунистической партии Непала **Бидхья Деви Бхандари.**

Музыкант из Вологды стал лучшим баянистом в мире

Студент четвертого курса Вологодского областного колледжа искусств **Александр Комельков** выиграл Международный конкурс аккордеонистов и баянистов «Кубок мира – 2015», став номером один на планете.

Иран впервые приглашен на переговоры по Сирии

Официальный представитель Госдепартамента США **Джон Кирби** подчеркнул, что на переговорах в Вене, которые пройдут сегодня, 30 октября, будет представлен ряд стран, которые надеются достичь соглашения по «многосторонней системе взглядов, позволяющей договориться об успешном политическом переходном периоде в Сирии, который приведет к созданию правительства без Башара Асада».

Кирби отметил, что в Вене будет проведено множество двусторонних и многосторонних переговоров. *«Иран приглашен для участия. Примут ли они приглашение или нет, зависит от Тегерана»,* – заявил представитель американского внешнеполитического ведомства.

СТОП-КАДР

«Сямейны бізнес» Трудо

Пераможца парламенцкіх выбараў у Канадзе лідар Ліберальнай партыі Джасцін Трудо нахіліўся да сваёй маці. Бацька Джасціна П'ер Трудо, які ўжо памёр, двойчы ўзначальваў канадскі ўрад – у 1968–1979 і 1980–1984 гадах.

АКЦИИ

2000 овец на улицах Мадрида

Испанские пастухи прогнали две тысячи овец по центральным улицам Мадрида. Таким образом они воспроизвели старинный праздник перегона отар Fiesta de la Trashumancia, традиция проведения которого насчитывает около семи веков. В последние годы он превратился в акцию протеста против урбанизации Испании и в защиту права животноводов использовать традиционные пути перегона животных, проходящие в том числе по территории современных городов.

«Шерстяной парад» прошествовал мимо основных достопримечательностей Мадрида, в том числе по площади Пуэрта-дель-Соль и мимо штаб-квартиры Банка Испании. Многие основные дороги города были перекрыты, автомобильное движение парализовано.

Животные были украшены колокольчиками, гигантскую отару сопровождали пастушьи собаки. Вместе с пастухами и овцами по улицам прошли танцоры и музыканты, одетые в традиционные испанские костюмы, характерные для жителей сельской местности в период раннего средневековья.

ФОТАФАКТ

Чаму гэты здымак узарваў сацыяльныя сеткі?

Здымак як здымак. Тры пажылыя жанчыны клапоцяцца пра дзіцёнка. Але гэты здымак літаральна ўзарваў сацыяльныя сеткі.

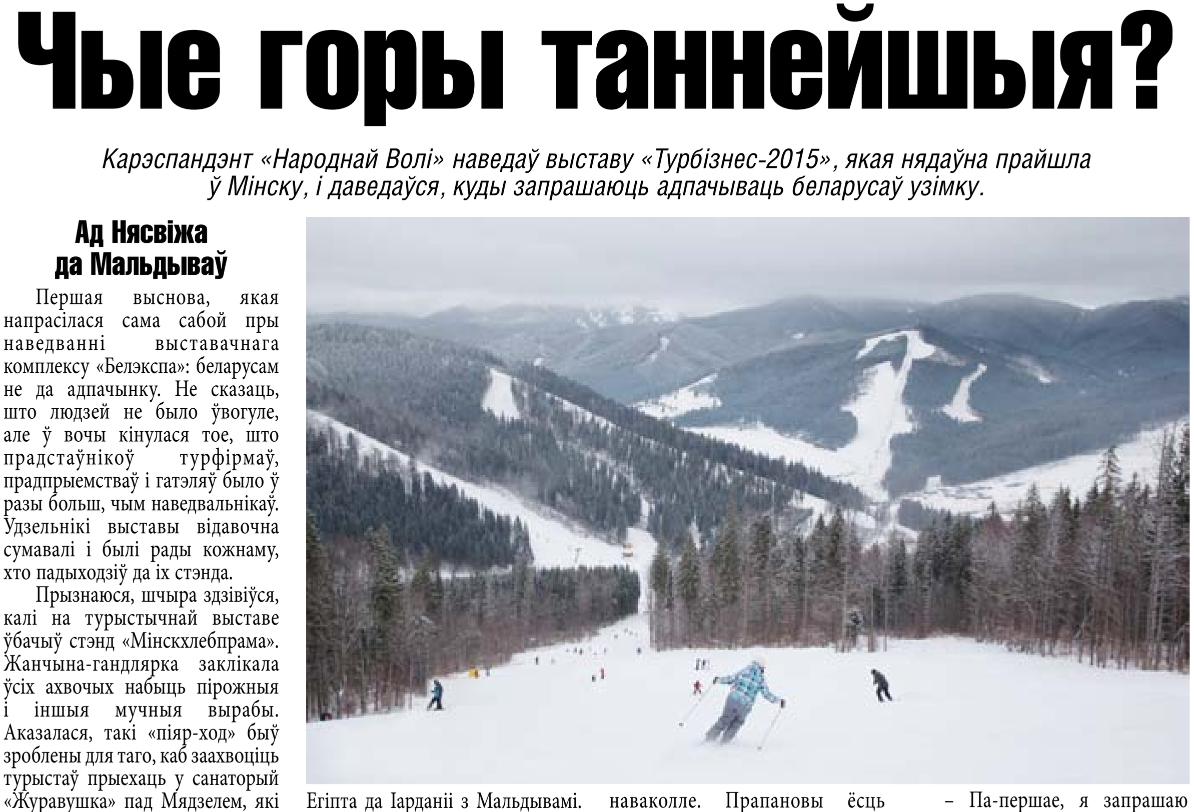
Справа ў тым, што бацькі дзіцёнка – нелегальныя мігранты. Немаўляці толькі месяц, ён увесь прамок і хоча есці, а ў маці праблема з малаком. На дапамогу прыйшлі гэтыя пажылыя жанчыны. Яны накармілі дзіцёнка малаком з бутэлькі, праспявалі яму калыханку…

Ці не так мы павінны ставіцца да тых, хто трапіў у цяжкае становішча?

АДПАЧЫНАК

Чые горы таннейшыя?

Карэспандэнт «Народнай Волі» наведаў выставу «Турбізнес-2015», якая нядаўна прайшла ў Мінску, і даведаўся, куды запрашаюць адпачываць беларусаў узімку.

Ад Нясвіжа да Мальдываў

Першая высnova, якая напрасілася сама сабой пры наведванні выставачнага комплексу «Белэкспа»: беларусам не да адпачынку. Не сказаць, што людзей не было ўвогуле, але ў вочы кінулася тое, што прадстаўнікоў турфірмаў, прадпрыемстваў і гатэляў было ў разы больш, чым наведвальнікаў. Удзельнікі выставы відавочна сумавалі і былі рады кожнаму, хто падыходзіў да іх стэнда.

Прызнаюся, шчыра здзівіўся, калі на турыстычнай выставе ўбачыў стэнд «Мінскхлебпрама». Жанчына-гандлярка заклікала ўсіх ахвочых набыць піражныя і іншыя мучныя вырабы. Аказалася, такі «піяр-ход» быў зроблены для таго, каб заахвоціць турыстаў прыехаць у санаторый «Журавушка» пад Мядзелем, які належыць прадпрыемству.

«Прыязджайце да нас. Санаторый стаіць прама на беразе Нарачы, – сталі ўгаворваць мяне. – У нас прыгожа і па беларускіх мерках нядорага».

Не ведаю, ці пакутуе пабудаваная яшчэ за савецкім часам «Журавушка» ад недахопу турыстаў, але кошты там і сапраўды дэмакратычныя.

Напрыклад, кошт аднамеснага нумара ў перыяд з 30 снежня 2015 года па 11 студзеня наступнага года складае 5.741.000 рублёў. Сюды ўключаны навагодні банкет і лячэнне (да і пасля банкету). Дарэчы, спектр медыцынскіх паслуг у «Журавушцы» даволі шырокі: ад водалячэння і інгаляцый да кансультацый вузкапрофільных урачоў з прызначэннем працэдур і лячэння для кожнага канкрэтнага чалавека.

Увогуле, турыстычных фірмаў, якія спецыялізуюцца на паездках унутры краіны, хапала. Прапановы былі розныя: ад класічных паездак у Мір, Нясвіж, Навагрудак да менш вядомых напрамкаў, такіх як Кобрын, Станькава, Слонім...

Зразумела, не абыходзяць беларускія турфірмы ўвагай і сонечныя краіны. Прапаноў і напрамакаў шмат.

«Многія турысты адказна падыходзяць да адпачынку і ўжо зараз браніруюць туры на лета будучага года», – прызнаецца супрацоўніца сталічнай турфірмы «Контур-Ламн». – У нас шмат прапаноў: ад Балгарыі і Егіпта да Іарданіі з Мальдывамі. Выбірайце на свой густ».

Выбіраць не стаў, але з коштамі азнаёміўся. Так, семідзённы адпачынак у трохзоркавым гатэлі балгарскага горада Сазапал у ліпені будучага года каштуе прыкладна 10 мільёнаў рублёў на дваіх. Тыднёвы вояж у Егіпет у лютым абыдзецца ў 19 мільёнаў на дзве персоны, сямідзённае падарожжа на экзатычныя Мальдывы ў студзені будучага года абыдзецца ў 85 мільёнаў рублёў на дваіх, а паездка ў гэтыя ж тэрміны на сем дзён на Мёртвае мора ў Іарданію пацягне на 45 мільёнаў (таксама на дваіх).

Лепш за горы могуць быць толькі горы

Для аматараў больш актыўнага, чым пляжны, адпачынку на выставе таксама былі «смачныя» прапановы. І зрабілі іх беларусам нашы суседзі-ўкраінцы, якія запрашалі на адпачынак у Карпаты. Вось што распавёў карэспандэнту «Народнай Волі» прадстаўнік гатэльна-курортнага комплексу «Карпаты», што ў Трускаўцы, **Алег Рэга:**

– Беларускія турысты ўваходзяць у першую тройку тых, хто прыязджае адпачыць у Карпаты. Напярэдадні снежнага сезона мы прапаноўваем зноў прыехаць да нас, бо Заходняя Украіна – скарбніца актыўнага і аздараўленчага адпачынку. Адным з самых вядомых гарналыжных курортаў з'яўляецца Букавель і яго наваколле. Прапановы ёсць розныя – на кожны густ і кашалёк, у залежнасці ад умоў пражывання і блізкасці гарналыжнай трасы. Для прыкладу скажу, што дзённы абанемент на катанне каштуе прыкладна 10 долараў у будны дзень і каля 20 у выхадны.

Гатэльныя комплексы ў Букавелі знаходзяцца на вышыні 900 метраў над узроўнем мора, што гарантуе наяўнасць прыроднага, а не штучнага снегу. Сам гатэльны комплекс «Букавель» – комплекс прэміум-класа, хаця пражыванне там не такое ўжо і дарагое. Ведаю, што многія беларусы замест Сілічаў спецыяльна едуць у Букавель, бо ў нас танней. Напрыклад, пражыванне ў драўляным доміку каштуе прыкладна 10 долараў. Харчаванне каштуе 5 долараў у суткі. Упор у меню робіцца на нацыянальныя ўкраінскія стравы – боршч, варэнікі, банош... Ёсць апартаменты даражэйшыя. Усё залежыць ад узроўню камфорту і пажадання турыста. А ўвогуле, многія з прыязджаючых арандуюць кватэры. Кошт арэнды кватэры ў суткі складае 6 долараў і вышэй... Вось і мяркуйце, дзе адпачываць танней. (Для цікавасці зайшоў на афіцыйны сайт гарналыжнага курорта «Сілічы» і даведаўся, што арэнда двухмеснага катэджа там каштуе 1.170.000 рублёў у суткі).

– Заходняя Украіна вядома і сваімі лячэбнымі курортамі, напрыклад, тым жа Трускаўцом. Што прапануюць там беларускаму турысту?

– Па-першае, я запрашаю наведаць Трускавец нават тых, хто там ужо неаднаразова быў. Горад стаў больш маляўнічы. Па-другое, вы ведаеце, што Трускавец асацыіруецца ў першую чаргу з лячэбнай вадой. У гаэтальна-курортным комплексе «Карпаты», які я тут і прадстаўляю, ёсць шырокі выбар медыцынскіх паслуг. Мы спецыялізуемся на лячэнні цукровага дыябету, хвароб страўніка, нырак. Кожны з турыстаў можа прайсці абследаванне і атрымаць кансультацыю. У некаторых санаторыях у кошт пуцёўкі ўваходзіць набор стандартных працэдур. У нас жа падыход да кожнага індывідуальны.

Размяшчэнне ў «Карпатах» каштуе ад 40 долараў у суткі. У гэту суму ўключаны трохразовае харчаванне, лячэбна-дыягнастычныя працэдуры, кансультацыі дактароў, наведванне сауны, басейна, трэнажорнай залы.

Што да прапаноў па сустрэчы Новага года, то банкет разам з шоу-праграмай з удзелам народных артыстаў Украіны абыдзецца турысту ў 50 долараў. Хіба ж гэта дорага? Так што прыязджайце, мы вас чакаем!

Віталь ГАРБУЗАЎ.

Больш падрабязна аб прапановах па лячэнні і адпачынку ў Трускаўцы вы можаце даведацца на сайтах ***san-karpaty.com*** *і* ***mirotel.ua****.*

ВЕРСИИ

Цены на нефть поднимет третья мировая война?

Спрос на энергоресурсы на мировом рынке падает – экономика Китая и Индии растет меньшими темпами, чем рассчитывалось. Цена барреля держится в районе 50 долларов, но может дойти до 20. Тогда обрушится экономика нефтедобывающих стран ОПЕК. Возможный выход на западный рынок Ирана может нарушить существующие договоренности, что отложит рост нефтяных цен на ближайшие 10–15 лет.

Кто и что мешает нефтяным котировкам вырасти? У экспертов существуют два ответа. Во-первых, основные потребители «черного золота» – страны Азиатско-Тихоокеанского региона, а также Индия, бурный экономический рост которых обещал пополнение копилок экспортеров нефти дополнительными миллиардами долларов по крайней мере до 2025 года, – снизили темпы. А во-вторых, Китай, также потерявший обороты в развитии экономики, уже не готов покупать столько энергоресурсов, сколько собирался (общие потери – более 65% заказанных объемов), чем поставил в неудобное положение и себя, и возможных поставщиков. Причем не только Россию, которая планирует проложить в Поднебесную два новых газопровода («Сила Сибири» и «Алтай»), но и другие добывающие страны, готовые поставлять топливо в Китай танкерами в виде сжиженного природного газа.

Что делать в такой ситуации производителям нефти и газа? Бороться за место под солнцем.

Почему падают цены на нефть? По словам доцента факультета финансов и банковского дела РАНХиГС **Сергея Хестанова**, Саудовская Аравия давно вступила в войну с американскими компаниями: *«Саудиты добывают традиционную нефть, американцы – сланцевую. Производство последней с появившимися в настоящее время технологиями стало вполне ликвидным и конкурентоспособным по ценам с традиционными видами энергоресурсов».*

Сланцевая нефть, себестоимость которой на порядок выше, чем себестоимость нефти, добываемой в Саудовской Аравии, вполне способна заменить часть доли мирового рынка (учитывая затраты на транспорт). *«Эр-Рияд делает все, чтобы цены остались на уровне 50 долларов за баррель. Для добычи традиционной нефти, себестоимость которой не превышает 10 долларов даже с учетом транспортного плеча, эта цена адекватна и приносит доходы»,* – отмечает эксперт.

Более того, Саудовская Аравия начала борьбу за европейский рынок энергоресурсов (до последнего времени американский сектор был для саудитов приоритетным). Одна из саудовских компаний приступила к поставкам нефти в Польшу, предлагая более низкие цены, чем россияне. Но, как утверждают игроки рынка, это поставки разовые и они вряд ли смогут повлиять на мировой уровень цен в целом.

В России есть месторождения, способные быть доходными при самой минимальной цене барреля на мировом рынке. Но цена в 50 долларов – это минимум для российского бюджета. Такие котировки будут больше на руку Саудовской Аравии, а не России. *«Эр-Рияд давит на цены, вынуждая уйти с рынка американские компании, добывающие сланцевое топливо. Такая стратегия удалила с рынка десятки производителей США. Правда, небольших. Но есть и другие, для которых 50 долларов за баррель – вполне доступная и конкурентоспособная цена»,* – говорит Сергей Хестанов.

Прошедшая 21 октября встреча представителей ОПЕК с руководителями нефтедобывающих государств, включая Россию, не принесла никаких конкретных результатов.

По словам Сергея Хестанова, до уровня середины прошлого года (примерно 115 долларов за баррель) цены на нефть дойдут не ранее 2025 года. *«Выход Ирана на западный рынок сбросит котировки еще на 15–20 долларов. Однако Саудовская Аравия, давящая на нефтяные цены, воспротивится такому исходу. С XIII века происходят религиозные распри между саудами и шиитами, которые проживают в Иране. Дать шанс Тегерану восстановить позиции на мировом энергорынке Эр-Рияд, конечно, не позволит. Обладая серьезными запасами углеводородов, каждая страна будет бороться за клиентов, которые станут выбирать более низкие цены. Каждый клиент станет на вес золота. Обе стороны, не говоря о странах ОПЕК и других крупных экспортерах нефти, начнут демпинговать. Будет вынуждена делать это и Россия. При нынешних темпах роста потребления энергоресурсов в мире цены на них вырастут до показателей, наблюдаемых в прошлом году на пике, не раньше, чем через 10–15 лет»,* – полагает Сергей Хестанов. И для этого, замечает эксперт, вполне возможно, «понадобится» третья мировая война.

(По материалам зарубежной прессы.)

В Бразилии стартовали первые Всемирные игры коренных народов

Сотни спортсменов из 30 стран, в том числе и России, соревнуются за медали в десяти дисциплинах, наиболее приближенных к национальным видам спорта.

В Вене открылись курсы ходьбы на каблуках для мужчин

В венской академии Top in Heels, где женщин учат красиво ходить на высоких каблуках, открылись такие же курсы для мужчин. Как сообщает The Local, большой интерес к этому местные жители стали проявлять после конкурса «Евровидение».

СІТУАЦЫЯ

Ці абароняць футбольныя чыноўнікі балельшчыкаў?

Першы намеснік старшыні Беларускай федэрацыі футбола Сяргей Сафар'ян распавёў, як іх ведамства плануе павысіць наведвальнасць стадыёнаў.

Паводле слоў **Сафар'яна,** узаемаадносіны футбольных балельшчыкаў і міліцыі будуць абмяркоўвацца на сустрэчы кіраўніка федэрацыі **Сяргея Румаса** і міністра ўнутраных спраў **Ігара Шуневіча**.

Падстава для сустрэчы – інцыдэнт на адборачным матчы чэмпіянату Еўропы 2016 года Беларусь–Македонія, які адбыўся 12 кастрычніка на «Барысаў-Арэне».

«Узяцце пытання на кантроль не мае на ўвазе, што мы можам паўплываць на гэту сітуацыю, – удакладніў пры гэтым футбольны чыноўнік. – *Мы гэту сітуацыю трымаем на кантролі, ёсць спецыяліст, які непасрэдна адказвае за тое, каб у нас гэта інфармацыя была пастаянна, перш за ўсё з боку балельшчыкаў. Таму што МУС не вельмі нам дае інфармацыю… Быў ліст на наш адрас, персанальна, але там не інфармацыя па сутнасці, а ўвогуле незадавальненне нашымі дзеяннямі, што мы не падтрымліваем дзеянні МУС, і падкрэслена, што балельшчыкі былі нецвярозыя і парушалі грамадскі парадак. У гэтым выпадку ўзнікае пытанне: як нецвярозыя праз кардоны міліцыі трапілі на стадыён, хто іх туды прапусціў?.. У федэрацыі ёсць прапанова, якую МУС пакуль не пачула і не хоча чуць… Два пытанні трэба вырашаць: павялічваць колькасць балельшчыкаў на трыбунах і паляпшаць стаўленне міліцыі да нашых балельшчыкаў. Яны – не злачынцы».*

У дадатак Сафар'ян распавёў і пра тое, як федэрацыя плануе павышаць наведвальнасць стадыёнаў: *"З гэтай нагоды запрашаем у Беларусь каманду экспертаў з УЕФА. У іх ёсць вопыт рэалізацыі эфектыўных праектаў у шэрагу краін. Нам патрэбна падтрымка – кансультацыйная, можа быць, нейкая яшчэ. У сакавіку ў нас з'явіцца апытанне жыхароў краіны, іншыя карысныя звесткі для ацэнкі сітуацыі. На падставе ўсяго гэтага і будзе распрацаваны спосаб вырашэння праблемы".*

Некаторыя балельшчыкі на спартыўных форумах такую ідэю федэрацыі ацанілі даволі крытычна:

"Не экспертаў УЕФА трэба запрашаць, а прадстаўнікоў міжнародных арганізацый па правах чалавека".

"Трэба экспертаў апрануць прасцей і праз АМАП са звычайнымі балельшчыкамі прапусціць. Тады яны нам прапануюць вельмі шмат цікавых ідэй!"

Алесь СІВЫ.

ПРЫЗНАННЕ

Дырыжорская палачка ад Чайкоўскага

Дакладней, поўную яе копію атрымалі два беларускія музыканты

Ганаровых званняў і ўзнагарод у вядучага дырыжора Беларусі, прафесара Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў **Вячаслава Бартноўскага** *(на фота)*, як ува ўсякага таленавітага музыканта, хапае. Але тая, якую ён атрымаў нядаўна прама на канцэрце, асаблівая. Маэстра пад апладысменты гледачоў была ўручана дакладная копія дырыжорскай палачкі самога Пятра Ільіча Чайкоўскага. Прычым уручыў дырыжору гэты незвычайны знак прызнання яго таленту міністр культуры і турызму Удмурцкай Рэспублікі Уладзімір Салаўёў, які спецыяльна прыбыў у Беларускую дзяржаўную філармонію на канцэрт, прысвечаны 175-годдзю з дня нараджэння вялікага рускага кампазітара.

Высокі госць з Удмуртыі падкрэсліў, што нумар у ўзнагароды – пяты, а самы першы належыць дырыжору Валерыю Гергіеву. На тым жа канцэрце дырыжорскую палачку пад нумарам 6 атрымаў і яшчэ адзін наш зямляк – малады, але ўжо вядомы міжнароднаму музычнаму супольніцтву і слухачам піяніст **Аляксандр Музыкантаў**.

Такую незвычайную і памятную ўзнагароду ўлады Удмуртыі спецыяльна прыдумалі ў гонар свайго геніяльнага земляка – Чайкоўскі, як вядома, нарадзіўся ў горадзе Воткінск Вяцкай губерні, які сёння знаходзіцца на тэрыторыі сучаснай Удмуртыі.

Зразумела, расійскі госць тут жа запрасіў двух уладальнікаў узнагароды прыехаць з гастролямі на гістарычную радзіму вялікага кампазітара, дзе кожную вясну праходзяць традыцыйныя музычныя фестывалі імя Чайкоўскага.

А ў мяне, як ва ўсякага прыхільніка айчынных талентаў, тут жа ўзнікла пытанне: ці будзе маэстра Бартноўскі дырыжыраваць атрыманым талісманам?

Аказалася, што Вячаслаў Віктаравіч прывык карыстацца сваім традыцыйным наборам з дзвюх палачак. Таму што тэхніка нават у такой тонкай і адмысловай справе, як дырыжорскія прылады, за мінулыя паўтара стагоддзя пайшла далёка наперад. І тыя палачкі, якімі дырыжыравалі ў XIX стагоддзі геніяльныя кампазітары Вагнер, Берліёз, Чайкоўскі, не такія зручныя, як сучасныя.

– Раней цяжэй былі? – пажартавала я.

– Так, сучасныя палачкі робяцца з лёгкіх парод дрэва, яны лепш адцэнтраваны, са зручнай ручкай, з патаўшчэннем на канцы, – на поўным сур'ёзе растлумачыў маэстра.

І тады ў мяне як у заўзятага аматара архіўных сюжэтаў паўстала другое пытанне: можа быць, падораная дырыжору палачка скапіравана з той самай, якую ўручылі Чайкоўскаму ў студзені 1893 года ўдзячныя жыхары Адэсы, куды ён прыехаў на прэм'еру сваёй «Пікавай дамы». Тады Пятру Ільічу паднеслі палачку з чорнага дрэва з залатой ручкай і выявай ліры, у якую быў умантаваны брыльянт.

– Не, – усміхнуўся ў адказ Вячаслаў Бартноўскі, – мая ўзнагарода прасцей.

І дадаў, што атрыманая з рук удмурцкага міністра культуры рэліквія яму ўсё роўна дарагая, памятная і сімвалічная. І запрасіў на канцэрт 18 снежня, у якім ён будзе ўдзельнічаць са сваёй звыклай дырыжорскай палачкай.

Людміла СЯЛІЦКАЯ.

РАКУРС

Королева «Боинга»

Анна Титовец работает бортпроводницей полтора года. О том, что проходит кастинг в компанию «Белавиа», девушка не сказала даже своим родителям. Почему люди заблуждаются, считая стюардесс исключительно обслуживающим персоналом? От чего придется отказаться и на какие жертвы нужно пойти, чтобы надеть форму стюардессы? И чем так привлекает небо молодых и красивых девушек? Об этом и многом другом Анна Титовец рассказала корреспонденту «Народной Воли».

Мир из окна самолета

– Трудно было устроиться на работу в «Белавиа»?

– Я окончила Университет иностранных языков. Специализация –международный туризм. Но после вуза поняла, что по специальности работать не хочу. И как раз в это время увидела объявление о кастинге бортпроводниц. Правда, когда прочитала критерии, решила, что попасть туда нереально!

– Что было самым сложным?

– Самое главное – медицинская комиссия. Требования, конечно, отличаются от тех, которые выдвигаются, например, при трудоустройстве в офис или на завод. Проверяют вестибулярный аппарат, сердце. Обязательна консультация психолога, тесты на стрессоустойчивость.

Важный момент – внешний вид и свободное владение английским языком. Строгий стиль, волосы короткие или собраны. Должен быть короткий и неброский маникюр, сережки-гвоздики. Красная помада запрещена.

– Кастинги в «Белавиа» проходят часто?

– Раньше – один раз в пять лет. Это было давно, когда в аэропорту был маленький авиапарк. В то время из 200 человек выбирали только 10!

Сейчас, конечно, ситуация другая. За последние полгода было два набора. Не все выдерживают график и ритм работы. Увеличилось количество самолетов, появились новые направления. В Москву за день летаем несколько раз.

– Много людей пришло на кастинг вместе с вами?

– Было 26 человек. Из них два парня. Были люди, которые работали на железной дороге, но хотели попробовать себя в авиации. В кабинет я заходила самая последняя. Волновалась безумно. Кратко нужно было рассказать о себе. Меня взяли.

– Родители одобрили ваш выбор профессии?

– После звонка из «Белавиа» я сказала им, что устроилась на работу. Мама была в трансе три дня. Расстроилась и сильно плакала. Сейчас она смирилась, но переживает за меня. Поэтому, прилетев, всегда звоню домой, даже если самолет приземляется рано утром или ночью.

Боевое крещение

– Люди ошибочно думают, что стюардесса – это исключительно обслуживающий персонал: принесите чай, налейте сок, – *рассказывает Анна.* – Мы, например, очень дотошно изучали техническое устройство самолета, двигателя, кабину пилота. Стюардессы нужны для обеспечения безопасности на борту. Пассажиры видят нас улыбающимися и думают, что это наша основная работа. На самом деле осмотр самолета и аварийно-спасательного оборудования производится стюардессами. Стюардессы знают все про огнетушители, противодымные капюшоны и умеют подключать кислородный баллон.

До того, как подняться в небо, мы прошли курс молодого бойца. Тушили пожар в специальном самолете-муляже. Учились спасать пассажиров в бассейне на случай посадки на воду. В целом было нелегко, но интересно. По окончании курса мы получили сертификаты готовности к работе.

– Первый рейс запоминается навсегда?

– Да. У меня это была Варна. До этого я ни разу не летала на самолете. В детстве и в машине, и в электричке меня всегда укачивало. А здесь целый самолет! Но все прошло хорошо. Когда самолет разгоняется на взлетной полосе и ты находишься в кабине пилота – чувство невероятное! Конечно, не все у меня получалось с первого раза, но я старалась.

Запомнилась традиция – так называемое боевое крещение. Меня позвали в кабину, отвлекли внимание, и старший бортпроводник вылил мне за шиворот стакан холодной воды *(смеется)*. Кстати, именно на первых рейсах человек определяется – его это занятие или нет. Многие уходят после пробного рейса.

– Куда чаще всего приходится летать?

– Направления разные. В зависимости от планирования графика. Один из самых дальних и трудных рейсов – это Алматы. Ну и, конечно, Европа. Одно конкретное направление за стюардессой не закрепляется. Когда рейсы с ночевкой, мы с разрешения командира можем выходить в город. Мне нравятся ночной Петербург и Астана.

Турбулентность в личной жизни

– Анна, на кастинге вам сказали забыть о личной жизни…

– На эту работу, наверное, нужно приходить уже семейным человеком. Впрочем, нет гарантии, что семья не разрушится. Разводы случаются часто. Знаю случаи, когда стюардессы и со слезами летели: дома остался ребенок с высокой температурой. Одним словом, непростой выбор: работа или семья. И каждый делает его сам.

– Анна, а есть ли какие-то бонусы для стюардесс? Все-таки у вас вредная профессия.

– Отпуск два раза в год. Можно еще получить скидку при перелете в любую точку мира. Пока я живу одна, мне хватает денег на жизнь. С увеличением стажа, повышением класса, естественно, зарплата растет. Для меня плюсов в работе больше, чем минусов.

Сложный график не считаю большой проблемой. Хотя иногда рубашки не успевают высохнуть после стирки, так как из рейса нужно снова в рейс. Поклонники, когда звонят и узнают, что я еду с работы, понимают, что нет смысла меня куда-то приглашать. Выходные – это «отсыпные» дни.

– А в чем минусы работы?

– Работать с людьми нелегко. Нередко попадаются скандальные пассажиры, иногда в нетрезвом состоянии. С помощью милой улыбки и спокойного тона конфликта можно избежать. В самых критических случаях в транзитном аэропорту вызывается милиция.

– Медицинскую помощь часто приходится оказывать пассажирам?

– К сожалению, да. У нас есть аварийно-спасательное оборудование (кислородный баллон) и хорошо укомплектованные аптечки. Однажды я оказывала помощь человеку, у которого случился приступ эпилепсии. В такие моменты нужно все делать быстро и четко.

– Вам приходилось сталкиваться с турбулентностью?

– Да. В салоне все начинает трястись и ходить ходуном. Некоторые пассажиры кричат и плачут. Самое главное в такой ситуации – не паниковать.

– А специальные ритуалы у стюардесс перед рейсом есть?

– Мы никогда не называем рейс последним. Он может быть только крайним. Перед полетом не пришиваю пуговицу, если она оторвалась. И когда поднимаюсь на борт, то похлопываю рукой по обшивке и говорю: «*Привет, ласточка!*»

– Так чем вас все-таки покорило небо?

– Представьте: летим, например, из Астаны. На борту самолета спокойно, пассажиры спят. А ты ходишь по салону, видишь закат и рассвет и чувствуешь себя королевой «Боинга» *(смеется)*.

Роман ВАСЮКОВИЧ.

ПАМЯЦЬ

У гонар футбаліста

Беларуская федэрацыя футбола пералічыць сродкі на выраб і ўстаноўку мемарыяльнай дошкі, прысвечанай былому паўабаронцу нацыянальнай зборнай Валянціну Бялькевічу, які памёр 1 жніўня 2014 года ў Кіеве на 42-м годзе жыцця з-за адрыву тромба.

Дошка будзе ўстаноўлена на доме па вуліцы Энгельса ў Мінску, дзе прайшлі дзіцячыя гады гульца.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Беларусы выйгралі 100 тысяч долараў на конкурсе стартапаў

Беларусы **Сяргей Хурс** і **Дзмітрый Марозаў** выйгралі ў варшаўскім конкурсе стартапаў Wolves Summit прыз у 100 тысяч долараў за тое, што вынайшлі бытавы зубны сканер, які можа прадказваць праблемы з карыесам. Toothscanner выглядае як зубная шчотка. Каб ім скарыстацца, трэба правесці прыладу ўздоўж зубоў. Сканер "счытае" інфармацыю аб стане ротавай поласці і перадасць яе ў дадатак смартфона, які паведаміць пра магчымыя праблемы з зубамі свайму ўладальніку.

Карысць прылады ў тым, што, даведаўшыся пра карыес на пачатковай стадыі, чалавек раней звернецца да стаматолага і не будзе траціць вялікія грошы на пламбіраванне.

У конкурсе ў Польшчы ўдзельнічалі 300 стартапаў.

ЗА КАДРОМ

Раду Поклитару ушел в кино

Известный балетмейстер, который больше 10 лет работал танцовщиком в Национальном Большом театре оперы и балета, недавно поставил танец с куклой для актера ***Евгения Миронова****.*

Евгений Миронов вместе с **Чулпан Хаматовой** снялись в главных ролях в фильме «Синдром Петрушки», который в начале ноября выходит на экраны. Это экранизация одноименного романа **Дины Рубиной** про любовь кукольника Петра Уксусова и его жены Лизы.

Фильм снимали в Санкт-Петербурге и его окрестностях. По задумке создателей картины, одним из центральных моментов фильма должен стать танец главного героя с куклой, которая очень похожа на его жену. Для постановки номера пригласили Раду Поклитару.

Поклитару – ученик хореографа **Валентина Елизарьева**. Уехав из Беларуси, он создал свой театр танца «Киев модерн-балет». Раду Поклитару был хореографом церемоний открытия и закрытия Олимпийских игр в Сочи.

Марина ВИШНЕВСКАЯ.

КУЛУАРЫ

Пётр КРАЎЧАНКА: «Адчыняць уваход ва ўласны катэдж я не буду»

Былы міністр замежных спраў Беларусі прэзентаваў невядомыя лісты прадстаўнікоў роду Агінскіх, папрасіў пісьменніка Уладзіміра Арлова выступіць у ролі журналіста і расказаў, як яго катэдж у Раўбічах звязаны з Міхалам Клеафасам.

Імпрэза, якую зладзіла Пасольства Польшчы ў Беларусі, адбылася ў сталічным Доме Дружбы. Сярод гасцей можна было заўважыць літаратуразнаўцу **Язэпа Янушкевіча**, экс-рэктара Брэсцкага ўніверсітэта імя Пушкіна **Мечыслава Часноўскага**, дырэктара Маладзечанскага музычнага каледжа імя Агінскага **Рыгора Сароку**, аўтара оперы "Міхал Клеафас Агінскі. Невядомы партрэт" кампазітара **Алега Залётнева**. Польская амбасада частавала гасцей вінам, печывам, цукеркамі. Келіхі і талеркі хутка апусцелі.

Зрэшты, невялікі фуршэт адбыўся ў фінале імпрэзы. А распачаў яе (пасля музычнага ўступлення) Часовы Паверань ў Справах Рэспублікі Польшча ў Рэспубліцы Беларусь **Міхал Хабрас**. Для сваёй прамовы ён карыстаўся паслугамі перакладчыцы, але напачатку вырашыў пажартаваць. Маўляў, можна абысціся і без яе, бо польская мова – *"гэта мова Агінскага"*. Але частка беларусаў не жадала аддаваць Міхала Клеафаса палякам, а таму жарт не ацаніла. Самым яркім момантам у прамове Хабраса стаў яго ўспамін пра падарожжа ў Кыргызстан. Дыпламат сустрэў старога, які іграў каля сваёй юрты "Развітанне з Радзімай".

Потым надышоў зорны час **Пятра Краўчанкі**, які набыў на аўкцыёнах чатыры раней невядомыя лісты прадстаўнікоў роду Агінскіх (у тым ліку два лісты самога Міхала Клеафаса), а таксама партрэт, на якім кампазітар намаляваны побач з першай жонкай. Заяўленае кароткае паведамленне *"Невядомыя лісты і дакументы роду Агінскіх"* расцягнулася амаль на гадзіну! Краўчанка зачытваў і каментаваў набытыя дакументы, дэманструючы эрудыцыю, якой пазайздросціў бы любы дацэнт БДУ. Але адначасова добра прытаміў аўдыторыю. Пасля яго выступлення была заяўлена прэс-канферэнцыя, але журналісты амаль не карысталіся такой магчымасцю. Экс-міністр замежных спраў нават папрасіў **Уладзіміра Арлова і Язэпа Янушкевіча** задаць свае пытанні. *"Спытаю ў кулуарах"*, – аджартаваўся пісьменнік.

Адказваючы на адно з пытанняў, Краўчанка згадаў пра сваю работу паслом у Японіі. Паводле яго слоў, раз на год тры дыпламаты (са 190, якія працуюць у Краіне ўзыходзячага сонца) могуць быць запрошаны на сняданак да імператарскай сям'і. Аднойчы Краўчанка трапіў у іх лік. Тады ён ужо ведаў, што гэта сям'я захапляецца музыкай **Фрыдэрыка Шапэна** і яе члены таксама музыцыруюць. Падчас размовы наш пасол згадаў, што музычным папярэднікам Шапэна з'яўляецца Агінскі. Імператрыца **Міціка** нічога не ведала пра такога кампазітара. Тады Краўчанка прапанаваў перадаць ёй партытуру паланэза "Развітанне з Радзімай". Яна згадзілася. Ноты даставілі на самалёце. Праз пэўны час дыпламат даведаўся, што імператарская сям'я сама выканала гэты твор.

Як расказаў экс-міністр "Народнай Волі", ён шукаў лісты Агінскага цягам пятнаццаці гадоў, набываў іх на розных еўрапейскіх аўкцыёнах (перш за ўсё на варшаўскім аўкцыёне Lanos). Краўчанка не змог набыць толькі тры лісты. Сваю няўдачу ён тлумачыць канкурэнцыяй. Зрэшты, адзін з дакументаў ён па-джэнтльменску саступіў грамадзянам з горада Гузава, што каля Варшавы (менавіта там нарадзіўся Міхал Клеафас). Казаць пра канкрэтныя кошты Краўчанка не захацеў: *"Гэтыя сумы не з'яўляюцца адкрытай інфармацыяй. Лісты каштавалі па-рознаму: ад некалькіх соцень долараў і вышэй"*. Знаходкі, звязаныя з асобай Міхала Клеафаса, будуць захоўвацца ў прыватным музеі імя Агінскага, які заснаваў сам Краўчанка. Але шараговых наведвальнікаў туды не пусцяць. Выключэнне зробяць хіба для **Залускіх**, нашчадкаў Агінскага па лініі яго дачкі. Прычына ў тым, што музей пакуль зойме адзін з пакояў катэджа ў Раўбічах, дзе жыве экс-міністр. Але, як сказаў Краўчанка, *"адчыняць уваход для публікі ва ўласны катэдж я не буду"*.

Дзяніс МАРЦІНОВІЧ.

ПЕРАД ПАДЗЕЯЙ

Люка ДЭБАРГ: «Мне хацелася выліць сабе на галаву вядро вады»

Новая сусветная знакамітасць – піяніст Люка Дэбарг выступіць заўтра на сцэне Белдзяржфілармоніі.

На апошнім конкурсе імя Чайкоўскага летам гэтага года ў Маскве Люка Дэбарг заняў толькі чацвёртае месца. Але гэта не перашкодзіла яму ўскалыхнуць увесь музычны свет сваёй арыгінальнай ігрой. З часоў перамогі Вана Кліберна на конкурсе імя Чайкоўскага ў разгар халоднай вайны ні адзін замежны піяніст яшчэ не выклікаў такога захаплення, як Дэбарг у гэтым годзе.

Француз зачараваў журы і публіку сваёй натхнёнай і страснай ігрой: Люка Дэбарг выступаў так, быццам даваў апошні ў сваім жыцці канцэрт. Ён укладваў у музыку ўвесь агонь сваёй душы. Старшыня журы конкурсу дырыжор Марыінскага тэатра Валерый Гергіеў не паскупіўся на апладысменты (вельмі рэдкі выпадак!). А на прэс-канферэнцыі маэстра (у парушэнне пратакола) пасадзіў піяніста на ганаровае месца.

Займацца музыкай Дэбарг пачаў у 11 гадоў, а прафесію музыканта канчаткова выбраў толькі ў 20, што неймаверна позна па распаўсюджаным меркаванні. Хоць для Еўропы гэта не цуд, а цалкам магчымы сцэнарый. І яшчэ не вядома, што будзе далей: цяпер Дэбарг іграе не толькі конкурсную класіку, але і джаз адразу ў некалькіх парыжскіх ансамблях.

Ён вучыцца ў педагога з Расіі – вядомай піяністкі Рэны Шарашэўскай. Калі хлопец трапіў да яе, ён шмат чаго рабіў, з пункту гледжання акадэмічнай школы не так. Не так націскаў на клавішы. Не так працаваў з педалямі. Увогуле, тэхніка была як мінімум дзіўная.

Распавядаюць, што перад ад'ездам Люка на конкурс яго бабуля раскрыла яму сямейную таямніцу: яе бацькі былі «белымі» рускімі, якія ўцяклі з краіны ў рэвалюцыйныя гады. Выходзіць, Дэбарг – супляменнік Чайкоўскага! Не дзіўна, што «Сентыментальны вальс» глыбока крануў аўдыторыю... А пасля выканання твораў Равеля яму апладзіравалі 15 хвілін стоячы. Публіка шумна патрабавала яго на паклон, а трохі нязграбны хударлявы юнак, здавалася, забыўся, што трэба падзякаваць сваім прыхільнікам. «Мне хацелася выліць сабе на галаву вядро вады», – апраўдваўся Люка.

Адразу пасля конкурсу пасыпаліся запрашэнні на канцэрты: Чылі, Перу, Японія, Італія і, зразумела, Расія. Камітэт расійскіх крытыкаў уручыў яму сваю прэмію і чакае яго выступлення ў Маскве 22 снежня. Усе квіткі ўжо прададзены. Раскуплены яны ўжо і ў Мінску! Французскі піяніст выступіць разам з Камерным аркестрам пад кіраўніцтвам маэстра Яўгена Бушкова.

Вікторыя ДРОЗД.

Народная Воля http://www.nv-online.info 30 КАСТРЫЧНІКА 2015 г.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 2 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.35 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.15 «Зона Х».
09.10 "Главный эфир".
10.05 «Клуб редакторов».
10.45, 20.00 «20 лет без любви». Сериал.
11.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.40 «Я тебя обожаю…». Худ.фильм.
13.35, 15.50 «Один на всех». Худ.фильм.
15.15, 18.40 «Новости региона».
17.40 «Белорусское «Времечко».
19.20 «Арена».
21.00 «Панорама».
21.45 «След». Сериал.
23.50 «День спорта».
00.05 «Расскажите мне обо мне». Худ.фильм.

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 10.05, 21.05 «Тэлебарометр».
09.05 «Орел и решка. Шопинг».
10.40 «Друзья ангелов». Мультсериал.
11.10 «Азбука вкуса».
11.55, 17.55 «Баффи – истребительница вампиров». Сериал.
12.55 «Метод Фрейда». Сериал.
15.00 «27 свадеб». Худ.фильм.
17.00 «Перезагрузка».
19.05 «Не родись красивой». Сериал.
21.10 «Экстрасенсы-детективы». Док.цикл.
22.00 «КЕНО».
22.10 «Кости». Сериал.
23.05 «Репортер».
23.55 «Призраки». Сериал.
00.50 «Всемогущие Джонсоны». Сериал.

Беларусь 3

07.10 "Дабраранак".
07.40 "Сусветная карцінная галерэя".
07.55, 13.00, 17.00, 01.20 "Калейдаскоп".
08.10 "Пачуццё". Маст.фільм.
10.10 "Сто песень для Беларусі".
11.05 "Наперад у мінулае".
11.30, 21.00 "Размаўляем па-беларуску".
12.05 "Музеі Беларусі".
12.30 "Кліч Палесся".
13.10 "Да скарбаў авіякатастрофы". Маст.фільм.
15.00 "Справы фамільныя".
15.25 "Стралец непрыкаяны". Маст.фільм.
17.10, 18.30, 18.45 "Доблесць зямлі беларускай".
17.25 "Дачка камандзіра". Маст.фільм.
19.00 "Аленевае паляванне". Маст.фільм.
20.10, 23.00 "Дыяблог".
20.40 "Калыханка".
21.35, 23.25 "Першыя выпрабаванні". Маст.фільм.
00.50 "Я – часовы вандроўнік".
01.35 "Геапалітыка: свет за тыдзень".

Беларусь 5

07.25 Футбол. Чемпионат Англии. «Саутгемптон»–«Борнмут».
09.15 «Овертайм».
09.45 Гандбол. БГК им.Мешкова (Беларусь) – «Нексе (Хорватия).
11.10, 14.45 Баскетбол. НБА.
12.50 Футбол. Чемпионат Англии. «Эвертон»–«Сандерленд».
16.25 Теннис. Итоговый турнир ВТА. Сингапур. Финал.
18.30 «Время футбола».
19.15, 22.35 «PRO спорт. Новости».
19.25 Хоккей. КХЛ. «Динамо-Минск»–«Динамо» (Рига).
21.40 Футбол. Чемпионат Англии. Обзор тура.
23.00 Футбол. Чемпионат Англии. «Тоттенхэм»–«Астон Вилла».
00.55 Европейский покерный тур.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Контуры».
10.00 «Жить здорово!».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Фазенда».
11.55 «Модный приговор».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Наедине со всеми».
15.05, 16.20 «Время покажет».
16.50 «Давай поженимся!».
18.20 «Обратный отсчет».
18.55 «Жди меня».
20.00 «Время».
21.05 «Дело принципа».
22.15 «Хроника Минского гетто-2. За честь и свободу».
23.15 «Квинтет». Худ.фильм.
01.15 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
10.00 «Картина мира».
10.55 «Погода на неделю».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Что происходит».
12.35 «Комната смеха».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.30 «Тайны следствия». Сериал.
19.10, 20.55 «Склифосовский». Сериал.
22.05, 23.10 «Письма на стекле. Судьба». Сериал.

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.05 «Акценты недели».
07.10, 08.05 «Возвращение Мухтара». Сериал.
09.05 «Утро» с Юлией Высоцкой».
10.20 «Лолита».
11.20 «Лесник». Сериал.
13.15 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
13.50 «Едим дома».
14.25 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
16.20 «Литейный». Сериал.
17.55 «Говорим и показываем».
19.40 «Высокие ставки». Сериал.
21.25 «Чума». Сериал.
23.10 «Анатомия дня».
23.50 «Бездна». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Неделя».
09.25 «Большой завтрак».
10.05 «Дальние родственники».
10.40, 17.35 «Званый ужин».
11.35 «Семейные драмы».
12.30 «Не ври мне!». Сериал.
13.50 «Знай наших!».
14.25 «Такова судьба».
15.10 «Другая страна».
16.50 «Большой город».
18.35 «Самые шокирующие гипотезы».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Военная тайна».
23.00 «Неделя спорта».
23.30 «Давние любовники». Худ.фильм.
01.15 «Последнее пророчество Святой Матроны».

Мир

06.00 «180 минут».
09.00 «Беларусь сегодня».
09.30 «Белый налив». Сериал.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.20, 21.10 «Школа выживания от одинокой женщины с тремя детьми в условиях кризиса». Сериал.
16.20, 05.05 «Другой мир».
16.50, 05.30 «Земля. Территория загадок».
17.20, 02.45 «Если нам судьба…». Сериал.
19.25 «Развод». Сериал.
22.05 «Уйти, чтобы остаться». Худ.фильм.
23.55 «Главная тема».
00.10 «Слово за слово».
01.00 «Завещание профессора Доуэля». Худ. фильм.
04.20 «По поводу».

Россия Культура

07.00 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 00.15 «Новости культуры».
10.15, 01.40 «Наблюдатель».
11.15 «Мужество». Худ.фильм.
12.25 «Линия жизни».
13.20 «Сердца четырех». Худ.фильм.
14.50, 01.35 «Эрнан Кортес».
15.10 «Все равно его не брошу. Агния Барто».
15.50 «Три тополя на Плющихе». Худ.фильм.
17.05, 01.20, 02.40 «Мировые сокровища культуры».
17.25 Посвящение Дебюсси. Симфонический оркестр Лилльской оперы.
18.25 «Юрий Олеша. По кличке Писатель».
19.15 «Спокойной ночи, малыши!».
19.45 «Главная роль».
20.05 «Владимир Гориккер. Редкий жанр».
00.45 «Живое слово».
21.25 «Тем временем».
22.15 Торжественное открытие исторической сцены театра «Геликон-Опера».
00.30 «Худсовет».
00.40 «Кино. Манифест семи искусств».

Белсат

07.00, 11.20 "ПраСвет".
07.35, 11.55 "Зона "Свабоды".
08.10, 18.55 "Людскія справы".
08.45 "Два на два".
09.15 "Дзеці Гітлера". Дак.фільм.
10.15 "Загадкі беларускай гісторыі": "Таямніцы Крэва".
10.30, 17.50 "Мова нанова: грошы".
10.50 "Эксперт".
12.30 "Невядомая Беларусь": "Дзеці ксяндза Шаплевіча". Дак.фільм.
13.00, 16.55 "Горад роспачы". Дак.фільм.
13.55, 22.35 "Кінаклуб": "Дараванне крыві".
14.05, 22.45 "Дараванне крыві". Маст.фільм.
15.55 "Сведкі: 1988".
16.10 "Mad Men. Утрапёныя-4". Серыял.
18.10 "Над Нёмнам".
18.30, 19.30, 00.40 "Студыя "Белсат".
21.00 "Аб'ектыў".
21.40 "Асабісты капітал".
22.05 "Зоры не спяць".

ВТОРНИК, 3 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.10 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.30 «Зона Х».
09.10, 22.00 «След». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.00 «20 лет без любви». Сериал.
12.10 «Любовь не картошка». Сериал.
13.10 «День в большом городе».
14.00 «Сделано в СССР». Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.40 «Черные кошки». Сериал.
16.30 «Семейные мелодрамы-6».
17.40 «Белорусское «Времечко».
19.20, 23.50 «Сфера интересов».
20.00 «Доброе имя». Сериал.
21.00 «Панорама».
21.45 «Специальный репортаж».
00.25 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 21.05 «Тэлебарометр».
09.05, 15.55 «Орел и решка. На краю света».
10.10, 21.10 «Экстрасенсы-детективы». Док. цикл.
11.05 «Понять и обезвредить».
12.05, 17.55 «Баффи – истребительница вампиров». Сериал.
13.05 «Кости». Сериал.
14.00, 19.05 «Не родись красивой». Сериал.
17.00 «Пин-код».
22.05 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
22.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. «Манчестер Юнайтед» (Англия) – ЦСКА (Россия). Четвертый тур. Прямая трансляция.
00.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Обзор игрового дня.

Беларусь 3

07.10 "Дабраранак".
07.40 "Сусветная карцінная галерэя".
07.55, 14.25, 18.40, 23.35 "Калейдаскоп".
08.10 "На дне". Маст.фільм.
09.40 "Запаведнымі сцежкамі беларускай зямлі".
10.35, 12.30 "Першыя выпрабаванні". Маст.фільм.
12.00 "Я – часовы вандроўнік".
14.00, 23.10 "Святло далёкай зоркі".
14.40 "Славянскі базар-2011". Юбілейны канцэрт арт-групы "Хор Турэцкага".
16.10 "Тапёр". Маст.фільм.
18.55, 21.25 "Блуканне па пакутах". Серыял.
20.10, 22.40 "Дыяблог".
20.40 "Калыханка".
21.00 "Полымя і попел Першай сусветнай. Крэпасць Асавец. Руския не здаюцца".

Беларусь 5

07.35, 00.50 «PRO спорт». Новости».
08.05 Хоккей. КХЛ. «Динамо-Минск»–«Динамо» (Рига).
10.00, 14.00 Теннис. Турнир ВТА.
12.05 «Селфи».
12.20 «Время футбола».
13.05 Футбол. Чемпионат Англии. Обзор тура.
17.55 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. «Астана» (Казахстан) – «Атлетико» (Мадрид, Испания). В перерыве – «PRO спорт». Новости».
19.55 «Спорт-кадр».
20.25 Хоккей. Лига чемпионов.
22.40 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Онлайн игрового дня.
01.00 Европейский покерный тур.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Фазенда».
11.55 «Модный приговор».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Наедине со всеми».
15.05, 16.20 «Время покажет».
16.50 «Давай поженимся».
18.20 «Папины дочки». Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 «Палач». Сериал.
23.00 «Кин-дза-дза!». Худ.фильм.
01.20 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Моя планета».
12.25, 00.00 «Черный бизнес развитого социализма. Цеховики», «Следственный эксперимент. История отравлений».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.30 «Семейный детектив». Сериал.
19.10, 20.55 «Склифосовский». Сериал.
22.05, 23.10 «Письма на стекле. Судьба». Сериал.

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.05 «Новые русские сенсации».
07.10, 08.05 «Возвращение Мухтара». Сериал.
09.05 «Утро» с Юлией Высоцкой».
10.20 «Лолита».
11.20 «Лесник». Сериал.
13.15 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
13.55 «Дело вкуса».
14.20 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
16.20 «Литейный». Сериал.
17.55 «Говорим и показываем».
19.40 «Высокие ставки». Сериал.
21.25 «Чума». Сериал.
23.10 «Анатомия дня».
23.50 «Бездна». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Мэверик». Худ.фильм.
10.40, 17.35 «Званый ужин».
11.35 «Семейные драмы».
12.30 «Не ври мне!». Сериал.
13.50 «Наше дело».
14.05 «Знай наших!».
14.45, 23.40 «Боец. Рождение легенды». Сериал.
16.50 «Центральный регион».
18.35, 01.20 «Документальный проект».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Территория заблуждений».
22.00 «Смотреть всем!».
23.00 «Простые вопросы».
23.20 «Автопанорама».

Мир

06.00 «180 минут».
09.00 «Общий интерес».
09.30, 01.00 «Начало». Худ.фильм.
11.10 «Уйти, чтобы остаться». Худ.фильм.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.20, 19.25 «Развод». Сериал.
15.05 «Дела семейные».
16.20, 05.05 «Другой мир». Док.сериал.
16.50, 05.30 «Земля. Территория загадок».
17.20, 02.45 «Если нам судьба…». Сериал.
21.10 «Школа выживания от одинокой женщины с тремя детьми в условиях кризиса». Сериал.
22.05 «Право на надежду». Худ.фильм.
23.55 «Главная тема».
00.10 «Слово за слово».
04.20 «По поводу».

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
10.15, 01.55 «Наблюдатель».
11.15, 23.50 «Всадник по имени смерть». Худ. фильм.
13.05 «Сергей Бонди. Огонь в очаге».
13.45 «Эрмитаж».
14.15 «Наталия Дудинская. Богиня танца».
15.10, 20.45 «Живое слово».
15.50 «Владимир Гориккер. Редкий жанр».
16.30, 01.40 «Мировые сокровища культуры».
16.45 «Кино. Манифест семи искусств».
17.25 «Пианоскоп». Фестиваль в Бове.
18.25 «Самуил Маршак. Обыкновенный гений».
19.15 «Спокойной ночи, малыши!».
19.45 «Главная роль».
20.05 «Искусственный отбор».
21.25 «Три тайны адвоката Плевако».
21.50 «Игра в бисер».
22.35 «Открывая Ангкор заново».
23.45 «Худсовет».

Белсат

07.00, 08.00, 13.00, 14.00, 18.30, 19.30, 00.25 "Студыя "Белсат".
07.25, 13.30 "Людскія справы".
10.10, 16.15 "Асабісты капітал".
10.35 "Зоры не спяць".
11.05 "Ціхі хаос". Маст.фільм.
16.40 "Ратаўнікі". Серыял.
17.25 "Эксперт".
18.00 "Відзьмо-невідзьмо".
19.00 "Рэпартэр".
21.00 "Аб'ектыў".
21.40 "Два на два".
22.15 "Кукабака – вязень сумлення". Рэпартаж.
22.35 "Горад роспачы". Дак.фільм.
23.30 "Дзеці Гітлера". Дак.фільм.

СРЕДА, 4 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.10 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.20 «Зона Х».
09.10, 22.00 «След». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.00, 20.00 «Доброе имя». Сериал.
12.10 «Любовь не картошка». Сериал.
13.10 «День в большом городе».
14.00 «Сделано в СССР». Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.40 «Черные кошки». Сериал.
16.30 «Семейные мелодрамы-6».
17.40 «Белорусское «Времечко».
19.20, 23.50 «Сфера интересов».
21.00 «Панорама».
21.45 «Актуальное интервью».
00.25 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 21.05 «Тэлебарометр».
09.05, 15.50 «Орел и решка. На краю света».
10.05, 21.10 «Экстрасенсы-детективы». Док. цикл.
11.15, 17.55 «Баффи – истребительница вампиров». Сериал.
12.10 «Мария Верн: пропавший мальчик». Сериал.
13.50, 19.05 «Не родись красивой». Сериал.
17.00 «Пин-код».
22.10 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
22.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. «Барселона» (Испания) – БАТЭ (Беларусь). Четвертый тур. Прямая трансляция.
00.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Обзор игрового дня.

Беларусь 3

07.10 "Дабраранак".
07.40 "Сусветная карцінная галерэя".
07.55, 13.25, 18.40, 00.05 "Калейдаскоп".
08.10, 19.00, 21.45 "Блуканне па пакутах". Серыял.
10.45, 21.00 "Балканская пастка. Таямніца Сараеўскага замаху".
11.35 "Трактарысты". Маст.фільм.
12.55, 23.40 "Святло далёкай зоркі".
13.35, 18.55 "Размаўляем па-беларуску".
13.45 Міжнародны музычны фестываль "Залаты шлягер-2015" у Магілёве. Урачыстае адкрыццё.
15.20 "На дне". Маст.фільм.
16.50 "Без эпітафіі".
17.40 "Збянтэжаны Саўка". Маст.фільм.
18.15 "Полымя і попел Першай сусветнай. Крэпасць Асавец. Руския не здаюцца".
20.10, 23.15 "Дыяблог".
20.40 "Калыханка".

Беларусь 5

07.25, 19.30, 00.50 «PRO спорт. Новости».
07.35, 16.05 «Козел про футбол».
07.55, 19.40 Баскетбол. НБА.
09.30 «Спорт-кадр».
10.00 Теннис. Турнир ВТА.
16.20 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Обзор игрового дня.
17.30 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. «Манчестер Юнайтед» (Англия) – ЦСКА (Россия).
21.20 Формула-Е. Гран-при Китая.
22.40 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 4-й тур. Онлайн игрового дня.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Трактир на Пятницкой». Худ.фильм.
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Дело было в Пенькове». Худ.фильм.
13.10 «Полосатый рейс». Худ.фильм.
14.40, 16.20 «Клуб Веселых и Находчивых». Встреча выпускников-2015.
18.20 «Папины дочки». Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 «Палач». Сериал.
23.00 «Ослепленный желаниями». Худ.фильм.
00.45 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Два капитана». Худ.фильм.
08.50 «Дом, в котором я живу». Худ.фильм.
10.40 «Берега любви». Худ.фильм.
12.30, 14.15, 17.00 «Вместо нее». Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.00, 20.00 «Вести».
20.50 «Призрак». Худ.фильм.
23.10 «Письма на стекле. Судьба». Сериал.

НТВ-Беларусь

06.00 «Астропрогноз».
06.05 «Ты не поверишь!».
07.05, 08.20 «Возвращение Мухтара». Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 «Лолита».
11.20 «Лесник». Сериал.
13.20 «Дело вкуса».
13.50 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
16.15 «Литейный». Сериал.
17.55 «Говорим и показываем».
19.30 «Высокие ставки». Сериал.
21.10 «Чума». Сериал.
22.55 «Бездна». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Квартет». Худ.фильм.
10.10 «Дальние родственники».
10.40, 17.35 «Званый ужин».
11.35 «Семейные драмы».
12.30 «Не ври мне!». Сериал.
13.50 «Мои прекрасные…».
14.45, 23.20 «Боец. Рождение легенды». Сериал.
16.50 «Минск и минчане».
18.35 «Документальный проект».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Исключение из правил». Худ.фильм.
22.00 «Смотреть всем!».
23.00 «Простые вопросы».
01.00 «Секретные территории».

Мир

06.00 Мультфильмы.
08.05 «Знаем русский».
09.00, 03.15 «По поводу».
10.00, 16.00, 19.00 «Новости».
10.15 «Секретные материалы».
10.45, 16.20 «Фаворит». Сериал.
19.25 «Берегись автомобиля». Худ.фильм.
21.10 «Ширли-мырли». Худ.фильм.
23.40 «Калачи». Худ.фильм.
01.20 «Светлый путь». Худ.фильм.
04.10 «Залезь на Луну». Худ.фильм.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00 «Царица Небесная. Казанская икона Божией Матери».
10.35 «Чапаев». Худ.фильм.
12.05 «Без скидок на возраст. Борис Бабочкин».
12.50 Концерт Государственного академического ансамбля народного танца им.Игоря Моисеева.
13.50, 01.55 «Книга джунглей. Медведь Балу».
14.40 «Светлана Захарова. Откровение».
15.25, 00.55 «Русские сезоны» на Международном фестивале цирка в Монте-Карло.
16.30 «Романтика романса-15!». Гала-концерт.
19.00 «Бег». Худ.фильм.
22.05 «Ложь во спасение». Спектакль.
00.15 «Острова».
02.50 «Антонио Сальери».

Белсат

07.00, 07.50, 12.55, 13.55, 18.30, 19.30, 00.20 "Студыя "Белсат".
07.25, 13.25 "Рэпартэр".
10.05, 16.05 "Два на два".
10.35, 16.40 "Кукабака – вязень сумлення". Рэпартаж.
10.55, 17.00 "Горад роспачы". Дак.фільм.
11.50 "Над Нёмнам".
12.10 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
12.35 "Мова нанова: грошы".
17.55 "Зоры не спяць".
18.55 "Асабісты капітал".
19.15 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
21.00 "Аб'ектыў".
21.40 "Маю права".
22.05 "54%".
22.25 "Людскія справы".
23.00 "Эксперт".
23.35 "Парадокс". Серыял.

ЧЕТВЕРГ, 5 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.10 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10,19.40, 23.30 «Зона Х».
09.10, 22.00 «След». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.00, 20.00 «Доброе имя». Сериал.
12.10, 16.35 «Семейные мелодрамы-6».
13.10 «День в большом городе».
14.00 «Сделано в СССР». Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.40 «Зоя». Сериал.
17.40 «Белорусское «Времечко».
19.20, 23.50 «Сфера интересов».
21.00 «Панорама».
21.45 «Специальный репортаж».
00.25 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 21.05 «Тэлебарометр».
09.05, 15.55 «Орел и решка. На краю света».
10.05, 21.10 «Экстрасенсы-детективы».
11.20, 17.55 «Баффи – истребительница вампиров». Сериал.
12.20 «Мария Верн: тень из прошлого». Сериал.
13.55, 19.05 «Не родись красивой». Сериал.
17.00, 23.10 «Пин-код».
22.05 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
22.15 «Кости». Сериал.
00.00 «Понаехали».
01.00 «Всемогущие Джонсоны». Сериал.

Беларусь 3

07.10 "Дабраранак".
07.40 "Сусветная карцінная галерэя".
07.55, 13.55, 18.45, 23.55 "Калейдаскоп".
08.10, 19.05, 21.45 "Блуканне па пакутах". Серыял.
10.50, 21.00 "Таямніцы Першай сусветнай".
11.35 "Палкоўніку ніхто не піша…". Маст. фільм.
13.30, 23.25 "Святло далёкай зоркі".
14.10 "Залаты шлягер-2015". Міжнародны музычны фестываль у Магілёве.
15.30 "Ажаніцца – не журыцца".
17.25 "Сіла веры".
17.55 "Іманул Кант. Філасофская сцежка".
19.00 "Размаўляем па-беларуску".
20.10, 23.00 "Дыяблог".
20.40 "Калыханка".

Беларусь 5

06.20, 18.50, 23.25 «PRO-спорт. Новости».
06.30, 23.40 Баскетбол. НБА.
08.50 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 4-й тур. Обзор игрового дня.
09.50 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. «Барселона» (Испания) – БАТЭ (Беларусь).
11.35, 14.00 Теннис. Турнир ВТА.
13.30 Гандбол. Лига чемпионов. Видеожурнал.
17.50 Формула-Е. Гран-при Китая.
18.55 Футбол. Лига Европы УЕФА.
20.55 «Время футбола».
21.00 Футбол. Лига Европы УЕФА. «Динамо» (Минск, Беларусь) – «Вильярреал» (Испания).

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Неслужебный роман Алисы Фрейндлих».
10.05, 11.10 «Служебный роман». Худ.фильм.
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Наедине со всеми».
15.05, 16.20 «Время покажет».
16.50 «Давай поженимся!».
18.20 «Папины дочки». Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 «Надо разобраться».
21.30 «Палач». Сериал.
23.25 «Большой год». Худ.фильм.
01.10 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Комната смеха».
12.50 «Дмитрий Донской. Спасти мир». Док. фильм.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.30 «Семейный детектив». Сериал.
19.10, 20.55 «Склифосовский». Сериал.
22.05, 23.10 «Письма на стекле. Судьба». Сериал.
00.00 «Поединок».

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.10 «Чудо техники».
07.10, 08.05 «Возвращение Мухтара». Сериал.
09.05 «Утро» с Юлией Высоцкой».
10.20 «Лолита».
11.20 «Лесник». Сериал.
13.15 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
13.55 «Дело вкуса».
14.20 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
16.20 «Литейный». Сериал.
17.55 «Говорим и показываем».
19.40 «Высокие ставки». Сериал.
21.25 «Чума». Сериал.
23.10 «Анатомия дня».
23.50 «Бездна». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Исключение из правил». Худ.фильм.
10.10 «Добро пожаловаться».
10.40, 17.35 «Званый ужин».
11.35«Семейные драмы».
12.30 «Не ври мне!». Сериал.
13.50 «Мои прекрасные».
14.45, 23.40 «Боец. Рождение легенды». Сериал.
16.50 «Культурная столица».
18.35 «Документальный проект».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Абсолютная власть». Худ.фильм.
22.20 «Смотреть всем!».
23.00 «Простые вопросы».
23.20 «Автопанорама».
01.20 «Тайны мира».

Мир

06.00 «180 минут».
09.00 «Почему я?».
09.30, 01.00 «Ловушка для одинокого мужчины». Худ.фильм.
11.10 «Право на надежду». Худ.фильм.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.20, 19.25 «Развод». Сериал.
15.05 «Дела семейные».
16.20, 04.55 «Другой мир». Док.сериал.
16.50, 05.25 «Земля. Территория загадок».
17.20, 02.20 «Если нам судьба…». Сериал.
21.10 «Школа выживания от одинокой женщины с тремя детьми в условиях кризиса». Сериал.
22.05 «Калачи». Худ.фильм.
23.55 «Главная тема».
00.10 «Слово за слово».
04.00 «По поводу».

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
10.15, 01.55 «Наблюдатель».
11.15 «Бег». Худ.фильм.
12.45 «Алексей Баталов».
13.30 «Красуйся, град Петров!».
13.55, 01.50 «Карл Фридрих Гаусс».
14.05 «Открывая Ангкор заново».
15.10, 20.45 «Живое слово».
15.50 «Граждане! Не забывайтесь, пожалуйста!».
16.30 «Ложь во спасение». Спектакль.
18.45 «Три тайны адвоката Плевако».
19.15 «Спокойной ночи, малыши!».
19.45 «Главная роль».
20.05 «Черные дыры. Белые пятна».
21.25 «Гении и злодеи».
21.50 «Культурная революция».
22.35 «Доисторические звездные часы».
23.45 «Худсовет».
23.50 «На ярком солнце». Худ.фильм.

Белсат

07.00, 08.00, 12.15, 13.15, 18.30, 19.30, 23.35 "Студыя "Белсат".
07.25, 12.45 "Асабісты капітал".
07.45, 13.05 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
10.10, 15.30 "Маю права".
10.35, 15.50 "54%".
10.55, 16.15 "Парадокс". Серыял.
11.40, 17.30 "Людскія справы".
17.00 "Невядомая Беларусь": "Дзеці ксяндза Шаплевіча". Дак.фільм.
18.05 "Кукабака – вязень сумлення". Рэпартаж.
18.55 "Два на два".
21.00 "Аб'ектыў".
21.40 "Рэпартэр".
22.10 "Відзьмо-невідзьмо".
22.35 "Цэнтральная Еўропа выходзіць на свабоду". Дак.фільм.

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

2 – 8 лістапада

МІНСК

ТЭАТРЫ

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы
3 – "Пінская шляхта".
4 – "Паўлінка".
5 – "Людзі на балоце".
6,8 – "Чорная панна Нясвіжа".

Нацыянальны акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета Рэспублікі Беларусь
3 – **Прэм'ера!** "Маленький принц".
4 – "Пиковая дама".
5 – "Жизель, или Вилисы".
6 – "Евгений Онегин".
8 – "Сотворение мира".

Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі
3 – "Дзед".
4 – "Адвечная песня".
5 – "Нямое каханне".
6 – "Адамавы жарты".

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М.Горкага
3 – "Проделки Ханумы".
4 – "Круг любви".
5 – "Затюканный апостол".
6 – "Бег".
8 – "Viva commedia!".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны музычны тэатр
7,8 – "Свадьба в Малиновке".

Беларускі дзяржаўны маладзёжны тэатр
3 – **Прэм'ера!** "…это не кино".
4 – **Прэм'ера!** "Новый роман моего мужа".
5 – **Прэм'ера!** "Платить не будем".
6 – "Варшавская мелодия".
7 – "Василиса Прекрасная".
8 – **Прэм'ера!** "Оркестр".

Беларускі дзяржаўны тэатр лялек
4,5,6,7,8 – ***Гастролі Гродзенскага абласнога тэатра лялек.*** "Царевна-лягушка".
4,5,6 – ***Гастролі Гродзенскага абласнога тэатра лялек.*** "Вий. Страшная месть".

Беларускі рэспубліканскі тэатр юнага гледача
6 – "Паліяна".
8 – "Прыгоды Бібігона".

Тэатр-студыя кінаакцёра
3 – "№13".
4,5 – "Похищение Елены".
8 – "Безымянная звезда".

Драматычны тэатр Беларускай Арміі
3 – "Беда от нежного сердца".
6,7 – "Последний пылко влюбленный".

Сучасны мастацкі тэатр
4 – "Пора по парам".
7 – "Ищите мужчину".
8 – "Плачу за удовольствие".

Маладзёжны тэатр эстрады
4 – Рэтра-канцэрт "А за окошком месяц май...".
5 – Цыганскае шоу "Аллюр" з праграмай "13 сезон".

БРЭСТ

Брэсцкі акадэмічны тэатр драмы імя Ленінскага камсамола Беларусі
4 – "Дзяды".
8 – "Браво, Лауренсия!".

Брэсцкі абласны тэатр лялек
7 – "День рождения кота Леопольда".
8 – "Как медведь лису проучил".

ВІЦЕБСК

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Я.Коласа
3 – "Восеньская саната" *(Тэатральная гасцёўня).*
4 – "Люби меня, как я тебя".
5,8 – "Да трэціх пеўняў".
6 – "Леаніды не вернуцца на зямлю".

ГОМЕЛЬ

Гомельскі абласны драматычны тэатр
5 – "Горько!".
6 – "Любовь и голуби".
7 – "Между небом и землей".
8 – "Мою жену зовут Морис".

Гомельскі тэатр лялек
7 – "Сказка ложь, да в ней намек...".
8 – "Я – цыпленок, ты – цыпленок".

ГРОДНА

Гродзенскі абласны драматычны тэатр
2 – "Люби меня, как я тебя".
5 – "За двумя зайцами".
6 – "Рождение".
8 – "Боинг-Боинг".

Гродзенскі абласны тэатр лялек
4, 5,6,7,8 – "Мойдодыр".
4,5 – "Тартюф".

МАГІЛЁЎ

Магілёўскі абласны тэатр драмы і камедыі імя Дуніна-Марцінкевіча
2 – "Шикарная свадьба".
4 – "Таинственный друг".
7 – "Не такой, как все".
8 – "Последняя лента Креппа".

Магілёўскі абласны тэатр лялек
4 – "Гамлет".
5 – Jazz City Band.
7,8 – "Медведь наоборот".
8 – "Морозко".

Белдзяржфілармонія

Вялікая зала
3 – Беларуская музычная восень. Юбілейны вечар дырыжора ***Аляксандра Сасноўскага.***
5 – Да 90-годдзя з дня нараджэння кампазітара ***Юрыя Семянякі***: «Навек люблю и помню». Нацыянальны акадэмічны народны аркестр Рэспублікі Беларусь імя І.Жыновіча, Дзяржаўны камерны хор Рэспублікі Беларусь, дырыжор – ***Аляксандр Высоцкі.***
6 – "Беларуская музычная восень": лаўрэат міжнародных конкурсаў ***Элісо Балквадзэ*** (фартэпіяна, Грузія).
8 – "Дыханне сусвету". Ансамбль "Камерата". ***Юлія Тамінен***, арган (Фінляндыя).

Малая зала імя Р.Шырмы
8 – "Дзень піяніста". ***Аляксандр Палякоў, Юлія Архангельская, Міхаіл Оргіш, Елізавета Марозава.***

Канцэртная зала "Мінск"
3 – Канцэрт "Сурганова и Оркестр".
5 – Канцэрт Патрыяршага хору Маскоўскага Данілава манастыра.

ПЯТНИЦА, 6 НОЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.45 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.20 «Зона Х».
09.10 **«След».** Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.00, 20.00 **«Доброе имя».** Сериал.
12.10, 16.40 «Семейные мелодрамы-6».
13.10 «День в большом городе».
14.00 **«Сделано в СССР».** Худ.фильм.
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.15 **«Зоя».** Сериал.
17.40 «Сделано в Беларуси».
18.00 «Terra incognita. Беларусь неизвестная».
21.00 «Панорама».
21.45 «Наши».
21.55 **«Там, где есть счастье для меня».** Худ.фильм.

00.00 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 21.05 «Тэлебарометр».
09.05, 15.55 «Орел и решка. На краю света».
10.05 «Экстрасенсы-детективы». Док.цикл.
11.05 «Копейка в копейку».
11.40 «Вот это да!».
12.10, 17.55 **«Баффи – истребительница вампиров».** Сериал.
13.05 **«Кости».** Сериал.
14.00 **«Не родись красивой».** Сериал.
17.00, 23.25 «Пин-код».
18.55 **«Перси Джексон и похитители молний».** Худ.фильм.
21.10 «Битва экстрасенсов. Третья мировая».
22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
00.10 «Репортер».
00.55 **«Всемогущие Джонсоны».** Сериал.

Беларусь 3

07.10 "Дабраранак".
07.40 "Сусветная карцінная галерэя".
07.55, 11.20, 14.45, 18.45, 23.35 "Калейдаскоп".
08.10, 18.55, 21.50 **"Блуканне па пакутах".** Маст.фільм.
10.30, 21.00 "Таямніцы Першай сусветнай".
11.30, 14.55 "Размаўляем па-беларуску".
11.35 "Сіла веры".
12.05 **"Крыж на зямлі і поўня ў небе".** Маст.фільм.
13.35 "Залаты шлягер-2015". Міжнародны музычны фестываль у Магілёве. Урачыстае закрыццё.
15.05 **"Палкоўніку ніхто не піша...".** Маст.фільм.
17.00 "Раман з лёсам".
17.40 **"У адзін цудоўны дзень".** Маст.фільм.
20.10, 23.10 "Камертон".
20.40 "Калыханка".

Беларусь 5

07.35, 19.15, 23.35 «PRO-спорт. Новости».
07.50, 23.45 Баскетбол.
10.00 Теннис. Турнир ВТА.
16.05 Футбол. Лига Европы УЕФА. «Динамо» (Минск, Беларусь) – «Вильярреал» (Испания).
18.05 «Мир английской премьер-лиги».
18.40 «Пит-стоп».
19.25 Футбол. Лига Европы УЕФА. 4-й тур. Обзор игрового дня.
20.25 Хоккей. Еврочеллендж. Латвия–Беларусь.
22.40 Европейский покерный тур.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Фазенда».
11.55 «Модный приговор».
13.10 «Мужское/Женское».
14.05 «Учиться жить».
14.35 «Время покажет».
16.20 **«Человек с бульвара Капуцинов».** Худ.фильм.
18.20 «Жди меня. Беларусь».
18.55 «Поле чудес».
20.00 «Время».
21.05 «Мой бизнес».
23.00 **«Прежде чем я усну».** Худ.фильм.
00.35 «Легенды. Live».
01.15 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Комната смеха».
12.00 «Бастионы России. Выборг», «Бастионы России. Старая Ладога».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.30 **«Семейный детектив».** Сериал.
19.10, 21.00 **«Склифосовский».** Сериал.
22.10, 23.10 **«Письма на стекле. Судьба».** Сериал.
00.50 «КВН». ¼ финала Международной лиги.

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.05 «Следствие вели…».
07.10, 08.05 **«Возвращение Мухтара».** Сериал.
09.05 «Утро» с Юлией Высоцкой».
10.20 «Лолита».
11.20 **«Лесник».** Сериал.
13.15 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
13.55 «Дело вкуса».
14.20 **«Улицы разбитых фонарей».** Сериал.
16.20 **«Литейный».** Сериал.
17.55 «Говорим и показываем».
19.40 **«Убить дважды».** Худ.фильм.
23.15 «Большинство».
00.25 «Дело темное».

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 **«Абсолютная власть».** Худ.фильм.
10.40, 17.35 «Званый ужин».
11.35 «Семейные драмы».
12.30 **«Не ври мне!».** Сериал.
13.50 «Мои прекрасные…».
14.45, 23.00 **«Холостяки».** Сериал.
16.50 «М и Ж».
18.35 «Такова судьба».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 **«Мошенники».** Худ.фильм.
22.00 «Смотреть всем!».
00.25 «Большая игра».
01.10 **«Слепой».** Худ.фильм.

Мир

06.00 «180 минут».
09.00 «Любимые актеры».
09.30 **«Смотри в оба!».** Худ.фильм.
11.20 **«Залезь на Луну».** Худ.фильм.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.20 **«Развод».** Сериал.
15.05 «Дела семейные».
16.20 «Секретные материалы».
17.20, 03.35 **«Если нам судьба…».** Сериал.
19.25 **«Темные воды».** Сериал.
22.50 **«Берегись автомобиля».** Худ.фильм.
00.35 «Держись, шоубиз!».
01.05 **«Шырли-мырли».** Худ.фильм.
05.25 Мультфильмы.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
10.20 «Город М».
11.10 **«Бег».** Худ.фильм.
12.45 «Владислав Дворжецкий».
13.25, 01.45 «Константин Циолковский».
13.35 «Письма из провинции».
14.05 «Доисторические звездные часы».
15.10 «Живое слово».
15.50 «Черные дыры. Белые пятна».
16.30 «Билет в Большой».
17.15, 21.35, 02.40 «Мировые сокровища культуры».
17.35 **«На ярком солнце».** Худ.фильм.
19.45 «Синяя птица». Всероссийский открытый телевизионный конкурс юных талантов.
21.50, 01.55 «Искатели».
22.35 «Линия жизни».
23.45 «Худсовет».
23.50 **«Дочь».** Худ.фильм.

Белсат

07.00, 08.00, 12.45, 13.45, 18.30, 19.30, 01.25 «Студыя "Белсат".
07.25, 13.15 "Два на два".
10.10, 16.00 "Рэпартэр".
10.35 "Відзьмо-невідзьмо".
11.05, 16.25 "Тбілісі ад золку да змяркання". Дак.фільм.
11.50, 17.10 "Цэнтральная Еўропа выходзіць на свабоду". Дак.фільм.
18.05 "54%".
18.55 "Маю права".
19.15 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
21.00 "Аб'ектыў".
21.40 "ПраСвет".
22.20 "Абязгучаныя". Дак.фільм.
23.50 **"Бубачкі".** Маст.фільм.

СУББОТА, 7 НОЯБРЯ

Беларусь 1

07.15 «Існасць».
07.40 Слово Митрополита Павла на Димитриевскую Родительскую субботу.
07.50 **«Богатая Маша».** Худ.фильм.
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.40 «Трансформация».
10.15 «50 рецептов первого».
10.50 «Дача».
11.30 «Выход есть».
12.10 «Здоровье».
12.50 «Terra incognita. Беларусь неизвестная».
13.25 «Национальная безопасность». Док.фильм.
14.25 «Лістапад-2015». Телеверсия открытия XXII Минского международного кинофестиваля.
15.15 «Краіна».
15.45 **«Нарочно не придумаешь».** Худ.фильм.

17.45 **«Снайпер. Последний выстрел».** Сериал.
21.00 «Панорама».
21.40 **«Забытый».** Сериал.
01.25 «День спорта».

Беларусь 2

07.00, 11.10 «Друзья ангелов». Мультсериал.
07.45 «Научное шоу профессора Открывашкина».
08.15 **«Моя прекрасная няня».** Сериал.
10.20 «Азбука вкуса».
10.55 «Приключения Дино».
12.25, 21.05 «Тэлебарометр».
12.30 «Копейка в копейку».
13.10 **«Кто в доме хозяин?».** Сериал.
15.00 «Орел и решка. Шопинг».
16.00 **«Неуправляемый».** Худ.фильм.
17.50 «Битва экстрасенсов. Третья мировая».
19.50 «Понаехали».
21.10 **«Чужестранка».** Сериал.
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
23.35 «Хочу в телевизор!».
23.40 «Орел и решка. Неизведанная Европа».
00.40 **«Всемогущие Джонсоны».** Сериал.

Беларусь 3

08.00, 13.25, 18.40, 23.40 "Калейдаскоп".
08.15, 18.55, 21.45 **"Блуканне па пакутах".** Серыял.
10.50, 21.00 "Таямніцы Першай сусветнай".
11.40 "Размаўляем па-беларуску".
12.10 "Залаты шлягер-2015". Міжнародны музычны фестываль у Магілёве. "Усё лепшае для вас".
13.35 **"Раба кахання".** Маст.фільм.
15.05 "Камертон".
15.35 "Русь былінная". Канцэрт казачага ансамбля "Атаман".
17.10 **"Дэпутат Балтыкі".** Маст.фільм.
20.00 "Ад Лютаўскай рэвалюцыі да Кастрычніцкай контррэвалюцыі".
20.40 "Калыханка".
23.00 "Бард-парад".

Беларусь 5

06.20, 23.25 «PRO-спорт. Новости».
06.30, 16.00 Баскетбол. НБА.
08.50 Формула-Е.
10.05 Хоккей. Еврочеллендж. Латвия–Беларусь.
11.40, 14.00 Теннис. Турнир ВТА.
13.30 «Пит-стоп».
17.55 Футбол. Чемпионат Англии. «Манчестер Юнайтед»–«Вест Бромвич».
19.55 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеожурнал.
20.25 Футбол. Чемпионат Англии. «Сток Сити»–«Челси».
22.30 Футбол. Лига Европы УЕФА. 4-й тур. Обзор игрового дня.
23.35 Европейский покерный тур.

ОНТ

07.00 «Субботнее утро».
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 «Наши новости».
09.05 «Смешарики. Новые приключения».
09.25 «Здоровье».
10.30 «Смак».
11.10 «Идеальный ремонт».
12.10 «Умницы и умники».
12.55 «Автобус».
13.45 **«Берегите мужчин!».** Худ.фильм.
15.15 «Следствие покажет».
16.15, 21.00 «Новости спорта».
16.20 «Вишневый сад». Концерт Пелагеи.
18.20 «Клуб Веселых и Находчивых». Высшая лига.
21.05 «Сегодня вечером».
22.35 **«Милый друг».** Худ.фильм.
00.20 **«Леди в цементе».** Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 «Комната смеха».
07.35 **«Была тебе любимая».** Сериал.
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.15 «Правила движения».
12.00 «Это моя мама».
12.45, 14.15 **«Двое в новом доме».** Худ.фильм.
14.35 **«Одинокий ангел».** Худ.фильм.
16.20 «Людмила Гурченко. За кулисами карнавала».
17.10 **«Танго мотылька».** Худ.фильм.
19.00 «Картина мира».
19.55 «Погода на неделю».
20.55 «Главная сцена».
23.10 **«Письма на стекле. Судьба».** Сериал.

НТВ-Беларусь

06.00 "Астропрогноз".
06.05, 08.20 **«Адвокат».** Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00 «Сегодня».
08.50 «Врачебные тайны плюс».
09.25 «Дело вкуса».
10.25 «Главная дорога».
11.00 «Кулинарный поединок».
11.55 «Квартирный вопрос».
13.20 «Я худею!».
14.15 «Рыба».
15.05, 16.20 **«Час Волкова».** Сериал.
18.10 «Следствие вели…».
19.00 «Центральное телевидение».
20.00 «Новые русские сенсации».
20.55 «50 оттенков. Белова».
21.55 «Ты не поверишь!».
22.55 «Время Г» с Вадимом Галыгиным».
23.30 **«Просто Джексон».** Худ.фильм.

СТВ

06.50 **«Миколка-паровоз».** Худ.фильм.
08.20 «Тайны мира».
10.05 «Секретные территории».
11.00 «Минск и минчане».
11.35 «Легенды СССР».
12.15, 13.40, 00.30 **«Достояние республики».** Худ.фильм.
13.30, 16.30, 19.30 «24 часа».
15.00 Концерт Михаила Задорнова.
15.50 «Большой город».
16.40 «Наше дело».
16.55 «Дорогая передача».
17.05 **«Государственная граница». «Мы наш, мы новый…».** Худ.фильм.
20.00 «СТВ-спорт».
20.10 **«Дневник памяти».** Худ.фильм.
22.20 «Документальный проект».

Мир

06.00, 08.40, 12.35 Мультфильмы.
06.30 **«Свинарка и пастух».** Худ.фильм.
08.10 «Союзники».
09.00 «Ой, мамочки!».
09.30 «Нет проблем».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15, 05.00 «Сделано в СССР».
10.45 **«Китайский сервиз».** Худ.фильм.
13.55 **«Изящная эпоха».** Худ.фильм.
16.15 **«Школа выживания от одинокой женщины с тремя детьми в условиях кризиса».** Сериал.
18.25 **«Склифосовский».** Сериал.
00.30 «Культпросвет».
01.15 «Диаспоры».
01.45 **«Смотри в оба!».** Худ.фильм.
03.10 **«Сердца четырех».** Худ.фильм.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00 «Библейский сюжет».
10.35 **«Весенний поток».** Худ.фильм.
12.00 «Валентина Серова».
12.40 «Мировые сокровища культуры».
12.55 «Большая семья».
13.50 «Пряничный домик».
14.20 «На этой неделе… 100 лет назад. Нефронтовые заметки».
14.45 **«Гори, гори, моя звезда».** Худ.фильм.
16.15 «Православие в Румынии».
17.00 «Новости культуры».
17.30 **«Игроки».** Спектакль.
19.15 «Острова». К 55-летию Олега Меньшикова.
19.55 «Романтика романса».
20.45 «Белла Ахмадулина».
22.15 «Белая студия».
22.55 **«Захват власти Людовиком XIV».** Худ.фильм.
00.30 «Итальянская ночь».
01.55 «Коралловый риф. Удивительные подводные миры».
02.50 «Арман Жан дю Плесси де Ришелье».

Белсат

07.00, 08.00, 01.55 "Студыя "Белсат".
07.25 "Маю права".
07.45 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
10.10 "Прыгоды і паходы". Мультсерыял.
10.20 "Цюхця, што ты за стварэнне?!". Мультсерыял.
10.25 "Між намі, буслaмі". Мультсерыял.
10.50 **"Машына змен".** Серыял.
11.20 "Канцэрт N.R.M.".
12.20 "Два на два".
12.55 "Асабісты капітал".
13.15 "Кукабака – вязень сумлення". Рэпартаж.
13.30 **"Бубачкі".** Маст.фільм.
15.00 "ПраСвет".
15.40 "ГУЛАГ схаваны ў памяці". Дак.фільм.
16.30 "Рэпартэр".
16.55 "Беларусы ў Польшчы".
17.15 **"Mad Men. Утрапёныя-4".** Серыял.
18.00 **"Ратаўнікі".** Серыял.
18.45 "Загадкі беларускай гісторыі: гарадзенская Троя".
19.00 "Гітлер, Сталін і я". Дак.фільм.
19.55 "Зона "Свабоды".
20.30 "Мова нанова: зоркі".
21.00 "Аб'ектыў".
21.10 "Форум".
21.55 "Невядомая Беларусь": "Лінія Сталіна на дзіцячай далоні". Дак.фільм.
23.00 **"Цырк "Каламбія".** Маст.фільм.
00.55 "Відзьмо-невідзьмо".
01.20 "Зоры не спяць".
02.10 "ПраСвет".

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 8 НОЯБРЯ

Беларусь 1

07.25 **«Там, где есть счастье для меня».** Худ.фильм.
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Арсенал».
09.40 «Истории ремонта».
10.20 «50 рецептов первого».
11.00 «XXL WOMAN TV».
11.40, 22.35 «Навіны надвор'я».
12.10 «Новости. Центральный регион».
12.35 «Коробка передач».
13.10 «Зона Х».
13.45 «Тайны следствия».
14.15 «Вокруг планеты».
15.15 «Твой город».
15.30 **«Москва-Лопушки».** Худ.фильм.
17.20 **«Три товарища».** Худ.фильм.
21.00 «Главный эфир».
21.55 «Клуб редакторов».
22.55 **«Нарочно не придумаешь».** Худ.фильм.
00.55 **«Как выйти замуж за миллионера-2».** Сериал.

Беларусь 2

07.00 «Друзья ангелов». Мультсериал.
08.15 **«Кто в доме хозяин?».** Сериал.
10.10 «Орел и решка. Неизведанная Европа».
11.15, 20.05 «Тэлебарометр».
11.20 «Ваше лото».
11.50 «Пятерочка».
12.25 «Понять и обезвредить».
13.00 **«Моя прекрасная няня».** Сериал.
15.05 **«Перси Джексон и похитители молний».** Худ.фильм.
17.10 **«Неуправляемый».** Худ.фильм.
19.15 "Суперлото".
20.40 "Кипяток".
21.10 **"Метод Фрейда-2".** Сериал.
22.00 "Спортлото 5 из 36", "КЕНО".
23.20 «Хочу в телевизор!».
23.25 **«Чужестранка».** Сериал.

Беларусь 3

08.00, 11.00, 14.45, 18.05, 23.50 "Калейдаскоп".
08.15, 11.15, 14.55 "Размаўляем па-беларуску".
08.20, 18.15, 22.00 **"Блуканне па пакутах".** Серыял.
10.35 "Полымя і попел Першай сусветнай. Сёстры неміласэрнай вайны".
11.20 "Подых струн".
12.00 "Наперад у мінулае".
12.25 "Сто песень для Беларусі".
13.20 "Справы фамільныя".
13.50 "Музеі Беларусі".
14.15 "Азёрная Адысея".
15.05 "Гітара па крузе".
16.05 **"Па галоўнай вуліцы з аркестрам".** Маст.фільм.
17.35 "Лістапад-2015".
20.40 "Калыханка".
21.00 "Міхаіл Таніч: усё добрае – не забываецца…". Канцэрт.
23.10 "Ад Лютаўскай рэвалюцыі да Кастрычніцкай контррэвалюцыі".

Беларусь 5

07.20, 23.20 «PRO-спорт. Новости».
07.30, 18.55, 20.55 Футбол. Чемпионат Англии.
09.20, 23.30 Баскетбол. НБА.
11.00 Теннис. Турнир ВТА. Жухай. Финал.
13.00 Формула-Е. Гран-при Малайзии.
13.55 Футбол. Чемпионат Беларуси. Матч последнего тура.
15.55 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеожурнал.
16.25 Баскетбол. Единая лига ВТБ.
18.20 «Фактор силы».
22.55 «Овертайм».

ОНТ

07.00 «Воскресное утро».
08.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
09.05 «Воскресная проповедь».
09.20 «Смешарики. ПИН-код».
09.35 «Непутевые заметки».
09.55 «Пока все дома».
10.40 «Фазенда».
11.15 «Брейн-ринг».
12.15 «Теория заговора».
13.15 «Олег Меньшиков. «Время, когда ты можешь все!». К юбилею актера.
14.10, 16.20 **«Покровские ворота».** Худ.фильм.
16.15 «Новости спорта».
17.00 «Точь-в-точь».
20.00 «Контуры».
21.05 «Голос».
23.20 **«Метод».** Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 «Комната смеха».
07.35 **«Кукушка».** Сериал.
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.15 «Сам себе режиссер».
12.05 «Смехопанорама».
12.40 «Утренняя почта».
13.20 Мультфильмы.
14.15 «Россия. Гений места».
15.10 **«Ха!».** Маленькие комедии.
15.50 «Евгений Петросян. «Улыбка длиною в жизнь».
18.00 «Синяя Птица». Всероссийский открытый телевизионный конкурс юных талантов.
21.30 «Что происходит».
22.30 **«Шепот».** Худ.фильм.
00.20 «Воскресный вечер».

НТВ-Беларусь

06.00 «Астропрогноз».
06.05, 08.20 **«Адвокат».** Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00 «Сегодня».
08.55 «Врачебные тайны плюс».
09.25 «Едим дома».
10.25 «Первая передача».
11.00 «Чудо техники».
11.50 «Дачный ответ».
13.20 «Поедем, поедим!».
14.05 «Следствие ведут…».
15.00, 16.20 **«Час Волкова».** Сериал.
18.00 «Акценты недели».
18.55 «Точка».
19.45 **«Ментовские войны».** Сериал.
23.10 «Пропаганда».
23.40 «Ангелы и демоны. Чисто кремлевское убийство».

СТВ

06.30 **«Афромосквич».** Сериал.
07.20 «Добро пожаловаться».
07.40, 16.50 «Автопанорама».
08.10 **«Сирано де Бержерак».** Худ.фильм.
10.10 «Чистая работа».
11.00 «Большой завтрак».
11.40 **«Солдаты-6».** Сериал.
13.30, 16.30 «24 часа».
13.40, 23.05 **«Биттлз. На помощь!».** Худ.фильм.
15.25 «Водить по-русски».
16.00 «Центральный регион».
17.20 «Военная тайна».
19.30 «Неделя».
20.25 **«Плохая мамочка».** Худ.фильм.
22.10 «Еда будущего».
00.35 «Документальный проект».

Мир

06.00 «Миллион вопросов о природе».
06.15 Мультфильмы.
08.35 «Знаем русский».
09.30 «С миру по нитке».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Почему я?».
10.45 **«Темные воды».** Сериал.
14.10 **«Принцесса специй».** Худ.фильм.
16.15, 22.00 **«Александровский сад-2».** Сериал.
21.00 «Вместе».
22.55 **«Охота на Берию».** Сериал.
01.00 **«Догвилль».** Худ.фильм.
04.00 **«Изящная эпоха».** Худ.фильм.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00 «Обыкновенный концерт».
10.30 **«Александр Невский».** Худ.фильм.
12.15 «Легенды мирового кино».
12.45 «Россия, любовь моя!».
13.15 «Коралловый риф. Удивительные подводные миры».
14.05 «Что делать?».
14.50, 02.40 «Мировые сокровища культуры».
15.05 «Гении и злодеи».
15.35 **«Захват власти Людовиком XIV».** Худ.фильм.
17.05 «Пешком…».
17.35, 01.55 «Искатели».
18.25 «Итальянская ночь».
19.55 «100 лет после детства».
20.10 **«Верьте мне, люди».** Худ.фильм.
22.00 «Золотой век русской поэзии».
23.30 **«Тоска».** Опера.
01.50 Мультфильм для взрослых.

Белсат

07.00 "Студыя "Белсат".
07.10, 12.25 "ПраСвет".
07.45, 10.50 "Прыгоды і паходы". Мультсерыял.
07.55, 11.00 "Цюхця, што ты за стварэнне?!". Мультсерыял.
08.00 "Між намі, буслaмі". Мультсерыял.
08.25, 14.25 "Зона "Свабоды".
09.05 "Маю права".
09.25 "Беларусы ў Польшчы".
09.40 "Два на два".
10.10 "Рэпартэр".
10.35 "Загадкі беларускай гісторыі: гарадзенская Троя".
11.05 "Букаландыя". Мультсерыял.
11.30 **"Машына змен".** Серыял.
12.00 "Мова нанова: зоркі".
13.00 "Гітлер, Сталін і я". Дак.фільм.
14.00 "Відзьмо-невідзьмо".
15.00 "Форум".
15.45 **"Цырк "Каламбія".** Маст.фільм.
17.30 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
17.55 "Кіеў ад золку да змяркання". Дак.фільм.
18.40 "Невядомая Беларусь": "Лінія Сталіна на дзіцячай далоні". Дак.фільм.
19.45 "Сведкі: "Мартыралог".
20.00 "Эксперт".
20.30 **"Людзі з мячыкамі".** Маст.фільм.
21.25 "Кінаклуб": "Анжэль і Тані".
21.40 **"Анжэль і Тані".** Маст.фільм.
23.10 **"Mad Men. Утрапёныя-4".** Серыял.
00.00 "ГУЛАГ схаваны ў памяці". Дак.фільм.

ПРЕЗЕНТАЦИЯ

Обстоятельствам и диагнозу вопреки

Фотовыставка «Жизнь» открылась в Музее современного изобразительного искусства в Минске. Героями выставки стали два уникальных человека – единственная в Беларуси модель с ДЦП Ангелина Уэльская и актер с синдромом Дауна Андрей Горбатенко.

Ангелина и Андрей – талантливы, открыты, искренни и служат примером мужества и красоты, уверены организаторы выставки. Истории Ангелины и Андрея – это яркие свидетельства того, что люди с отличающимися возможностями не должны быть исключены из жизни общества, что физические ограничения не мешают профессионально развиваться, ставить цели и достигать их.

«Мы хотим, чтобы и в Беларуси увидели, что можно быть успешным и счастливым, несмотря на обстоятельства и диагноз. Главное – поддержка общества и сила характера», – отмечают организаторы выставки.

Педагог-музыкант **Ольга Уэльская**, мама Ангелины, делала все возможное, чтобы научить дочку самостоятельности, целеустремленности и чувству собственного достоинства. *«Я горжусь своей дочерью. И это, наверное, самое главное*, – отметила она на открытии фотовыставки. – *Потому что, я заметила, в нашем обществе, если ребенок слаб, у родителей нет повода гордиться своим ребенком. Сами мы, родители, затюкиваем ребенка, не даем выйти вперед. А потенциал огромный. В любом случае можно реализовать себя, даже будучи в инвалидной коляске, даже без рук, без ног. Но родители, близкие люди должны гордиться! Вперед, на люди! Это же наши дети! Они талантливы!»*

Ангелина Уэльская, ее мама и Андрей Горбатенко на открытии выставки.

51-летний актер любительского театра Андрей Горбатенко вырос в интернатах, сейчас живет в отделении сопровождаемого проживания при психоневрологическом интернате (без надзора сотрудников интерната).

Во время подготовки выставки сбылась его мечта – Андрей попал на сцену профессионального театра.

Организаторы выставки надеются, что пример Андрея поможет развитию в нашей стране девиантного театра и девиантного искусства в целом. *«Ведь люди с особенностями имеют огромный потенциал как художники, актеры и авторы. Но зачастую без нашей поддержки они не могут самостоятельно развить свои таланты»*, – отмечают организаторы выставки.

Фотовыставка «Жизнь» является частью проекта «Искусство за инклюзию людей с инвалидностью», направленного на формирование положительного отношения к людям с отличающимися возможностями. Проект реализует Белорусская ассоциация помощи детям-инвалидам и молодым инвалидам при поддержке Агентства США по международному развитию (USAID) и Национального центра современных искусств.

Работы для выставки сделаны фотографами **Иваном Бессером** и **Андреем Козеко** при помощи оператора **Александра Петрова** и визажиста **Марии Доропиевич**.

Сергей САЦЮК.

ЗАПРАШЭННЕ

«Беларускія Песняры» будуць пець разам з хорам духоўнай семінарыі

Знакаміты ансамбль рыхтуецца да вялікага канцэрта, які адбудзецца 13 лістапада ў канцэртнай зале «Мінск».

Акрамя самых вядомых песень калектыву прагучаць і незвычайныя кампазіцыі. Так, адзін з нумароў рыхтуе хор Мінскай духоўнай семінарыі пад кіраўніцтвам протадыякана **Андрэя Скробата**. На рэпетыцыі артысты «Беларускіх песняроў» **Уладзіслаў Місевіч і Аляксандр Кацікаў** спецыяльна ездзілі ў Жыровічы.

«Упэўнены: гэта найпрыгожая, наймагутная рэч не пакіне абыякавымі гледачоў, – гаворыць Уладзіслаў Місевіч. – *Хлопцы-харысты з першых жа акордаў паказалі сябе гатовымі да працы над сур'ёзным матэрыялам, хоць некаторым з іх ледзь споўнілася 18 гадоў»*. Білеты на канцэрт каштуюць ад 215.000 да 565.000 тысяч беларускіх рублёў.

Марына ВІШНЕЎСКАЯ.

Для даведкі

*«Беларускія Песняры» – ансамбль, у якім удзельнічаюць пяць знакамітых музыкантаў, якіх многія памятаюць яшчэ па рабоце ў легендарных «Песнярах»: **Валерый Дайнека, Уладзіслаў Місевіч, Ігар Пеня, Алег Аверын і Аляксандр Кацікаў**. Назва «Беларускія Песняры» запатэнтавана. Ансамбль яшчэ 11 гадоў таму атрымаў спецыяльнае пасведчанне. «Гэтая мера дапамагае паспяхова змагацца з такой з'явай, як групы-двайнікі, якія ўводзяць у зман як заказчыка, так і гледача», – кажуць артысты.*

НЕ ПРОПУСТИТЕ!

Желанные гости

Гродненский театр кукол – один из лучших театров в стране, визитка Беларуси на международных фестивалях, рекордсмен по количеству зарубежных и национальных наград. С 4 по 8 ноября коллектив будет гастролировать в Минске – на сцене Белорусского государственного театра кукол. Гродненцы покажут спектакль по мотивам русской народной сказки «Царевна-лягушка» и «Вий. Страшная месть» по произведениям Николая Гоголя.

Спектакли главного режиссера театра Олега Жюгжды – желанные гости самых престижных фестивалей, Гродненский кукольный – один из самых гастролирующих театров Беларуси. Режиссер Жюгжда – лауреат и дипломант международных фестивалей. Он награжден медалью Франциска Скорины, является обладателем приза Белорусского союза театральных деятелей «Хрустальный ангел».

Виктория ДРОЗД.

УСМІХНІЦЕСЯ!

* * *

Жонка пытаецца ў мужа:
– Як ты думаеш: у раі мужчыны жывуць асобна ад жанчын?
– Безумоўна, дарагая, інакш які ж гэта рай?!

* * *

Маладая жонка з крыўдай кажа мужу:
– Абед табе не такі! А да вяселля кляўся, што дзеля мяне гатовы нават памерці!
– Ну ладна, – пакорліва пагаджаецца малады муж, – давай свае катлеты.

* * *

– Вось малайчына той мужык, які вынайшаў тэлефон!
– А чаму ты лічыш, што гэта быў менавіта мужчына? Можа, і жанчына – яны ж могуць гадзінамі балбатаць па тэлефоне.
– Вось дзеля гэтых некалькіх гадзін адпачынку мужчына і вынайшаў тэлефон.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 3286871.
Тэл. рэкламнага аддзела:
(017) 3286609
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

9 772071 964000 15085

Падпісныя індэксы: 63222 – для індывідуальных падпісчыкаў, 632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 29.10.2015 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 25450 экз. Заказ №4023.